

V Zagrebu podtaknjene bombe. - 60 rudarjev zasutih

V ZAGREBŠKO KATEDRALO, KAKOR TUDI NA ŽELEZNOM PROGO ZAGREB-BELGRAD, BILA PODTAKNJENA BOMBA. — ARETIROVANOKROG 100 OSEB. — SLOVESNI POTEK PROSLAVE KRALJEVEGA ROJSTNEGA DNE.

Zagreb, Jugoslavija. — Protičravni teroristi so v Jugoslaviji še vedno na delu. To pot so si za svojo peklenko početje izbrali predvečer rojstnega dne kralja Aleksandra, ki se po vsej Jugoslaviji najslovesnejše praznuje dne 17. decembra.

Ko so namreč v ponedeljek zvečer okraševali zagrebško katedralo za slovesnost prihodnjega dne, so našli v njej podtaknjeno bombo, ki bi bila v stanu povzročiti neizmerno nesrečo, ako bi dosegla svoj cilj. Druga bomba pa je bila najdena na železniški progi Zagreb-Belgrad, ki je vsebovala 60 funtov eksplozivnih snovi. Kakor domnevajo, je bila namenjena posebnemu vlaku, ki je imel voziti 400 Hrvatov v Belgrad k proslavi.

V zvezi s temi bombami je bilo aretiranih nad sto oseb, izmed katerih stoejo mnogi v zvezi z umorom blivšega hrvaškega urednika Tonija Schlegla. Na preiskavo je bil poklican tudi vodja hrvaške stranke, Dr. Maček, vendar aretiran ni bil.

Najsijsajnejši način je potekel predvečer proslave. Delegacije iz vseh delov države so prispele v Belgrad, ki je bil razkošno razsvetljeno po novem sistemu bulevardskih razsvetljavev, ki je bil pred kratkim instaliran. Proslava je potekla med govorji, banketi, zabavami in plesom, pri katerem tudi ni manjkalo narodnega plesa "kolo".

LETALCA DOSEGLO AMERIKO

Bahia, Brazilija. — Kakor smo včeraj poročali, sta dva letalca podvzela pot po zraku iz Evrope v južno Ameriko. Njih končni cilj je bil Montevideo, glavno mesto države Uruguay. Svojega končnega cilja sicer nista dosegla, pač pa sta preletela Atlantik, in veliko vsejtevje vlažno vseled tega v vsej južni Ameriki, zlasti še, ker od 7 ure v ponedeljek zvečer do torka zjutraj ni aeroplani poslali nikakega radijskega poročila in so se glede usode obeh letalcev že pričeli resno batiti.

Domači sta srečno premerila pot 3600 milij preko Atlantika, se pa jim je na obrežju Brazilije prijetilo nesreča. V temu noči sta izgubili pravo smer in prisiljena sta bila, pristati na zemljo. Ozemlja pod seboj nista videla in tako sta tresčila ravno v neki gozd, pri čemer se jima je letalo razbilo in ona sama sta zadobila lažje poškodbe. V tem položaju ju je v torku zjutraj našla četa jezdecov, ki je slučajno prispevala mimo in ju vzela v bližnjo vas, od koder sta se podala pozneje v mesto San Antonio in brzjavno obvestila uruguaysko vlado o nezgodbi.

Njegova identiteta se je dognala, ko je na prometnem križišču ustrelil tamkajnjega stražnika, ko ga je ta zasledoval, da bi pomogel nekemu farmerju skolektati od njega \$5 kot odškodnino za poškodbe na avtomobilu. Zasedovalcem pa je ušel in kljub najskrbnejšemu zasedovanju niso njegovega skrivališča, če do zdaj mogli odkriti. Vila, v kateri je živel, pa se je izkazala kot prava orožarna s celo zalogo strelnega orožja.

"Am. Slovenec" izhaja najzanimivejše novice, ali jih citate!

ŠESTDESET RUDARJEV PODSUTIH

Vsled eksplozije se je rov v premogovniku podsul in pokopal pod seboj 60 rudarjev. — Reševalno delo v teku.

McAlester, Okla. — V tujem zgodnjem "Old Town Mine" premogovniku je v torku ob 11. uri dopoldne nastala eksplozija, ki je povzročila nesrečo, kolikoršna se v tem okrožju še ni pripetila. Rov se je namreč podsul in pokopal 60 rudarjev, ki so se tedaj nahajali tamkaj na delu.

Pod vodstvom lastnika rudnika, Hugh Rice, se je nemudoma odpravilo rešilno moštvo na kraj nesreče, da po možnosti še rešijo nesrečenje, ki se nahajajo 5000 čevljev globoko pod zemljo. Delavci vseh sedanjih premogorov so se pridružili rešilni akciji.

Ker je skozi vhodni rov nemogoče dospeti do ponesrečencev, so pričeli kopati nov rov v bližini železniške postaje Missouri-Texas proge, ker so mnenja, da se kraj, kjer so rudarji pokopani, nahaja ravno pod to železniško postajo. Do zdaj so našli 23 mrtvih trupel, in kakor vse kaže, ni skoraj nobenega upanja, da bi našli katerega ponesrečencev pri življenu.

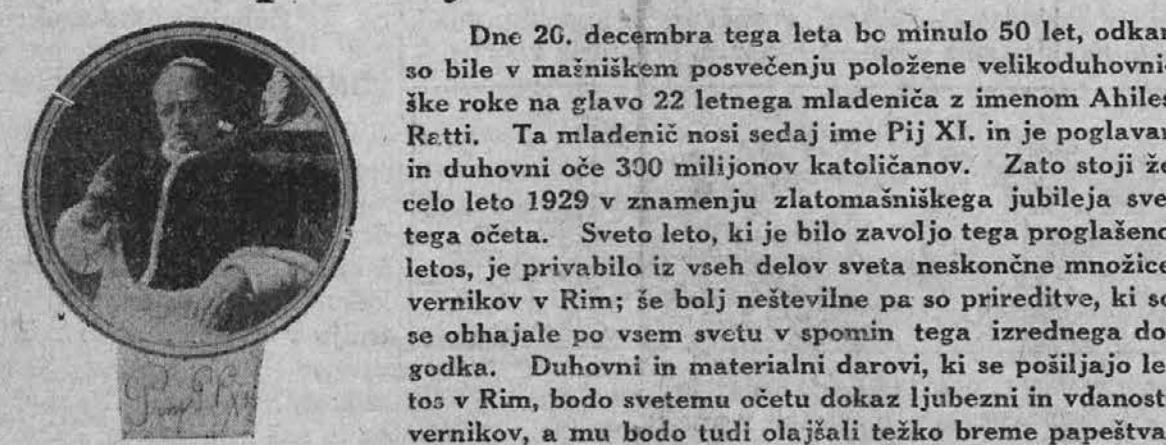
ZASLEDOVANJE NAJNEVARNEJŠEGA BANDITA V DEŽELI

Chicago, Ill. — Policijske oblasti širok cele dežele so alarmirane, da stavijo v službo vse razpoložljive moći v zasledovanje bandita, ki si je po vsej pravici pridobil sloves najbolj nevarne osebe v vsej Ameriki. Moža, ki je živel v svoji vili v St. Joseph, Mich., kot navidezno vzoren državljan pod imenom Fred Dane, je neznan na avtomobilska nezgoda razkrila pozneje kot prosuluga poklicnega morilca, Freda R. Burke, katerega že dolgo isče policija, na katerega aretacijo je razpisano več nagrad v skupnem znesku okrog \$60,000 in o katerem z gotovostjo domnevajo, da je bil vodilna oseba pri velikem klanju, ki se je pripetilo v neki garaži v preteklem februarju, in ki je znano kot "St. Valentine's day massacre".

Njegova identiteta se je dognala, ko je na prometnem križišču ustrelil tamkajnjega stražnika, ko ga je ta zasledoval, da bi pomogel nekemu farmerju skolektati od njega \$5 kot odškodnino za poškodbe na avtomobilu. Zasedovalcem pa je ušel in kljub najskrbnejšemu zasedovanju niso njegovega skrivališča, če do zdaj mogli odkriti. Vila, v kateri je živel, pa se je izkazala kot prava orožarna s celo zalogo strelnega orožja.

"Amerikanski Slovenec" je največji slovenski dnevnik in najstarejši slovenski list v Ameriki. Naročajte ga!

Papež Pij XI. -- zlatomašnik

Dne 26. decembra tega leta bo minulo 50 let, odkar so bile v mačniškem posvečenju položene velikoduhovniške roke na glavo 22 letnega mladeniča z imenom Ahiles Ratti. Ta mladenič nosi sedaj ime Pij XI. in je poglavar in duhovni oče 300 milijonov katoličanov. Zato stoji že celo leto 1929 v znamenu zlatomašniškega jubileja svetega očeta. Sveti leta, ki je bilo voljno tega proglašeno letos, je privabilo iz vseh delov sveta neskončne množice vernikov v Rim; še bolj neštevilne pa so prireditve, ki so se obhajale po vsem svetu v spomin tega izrednega dogodka. Duhovni in materialni darovi, ki se pošiljajo letos v Rim, bodo svetu očetu dokaz ljubezni in vdanosti vernikov, a mu bodo tudi olajšali težko breme papešta.

Velika je čast svetega očeta, a s to častjo so združena neskončno težka bremena. V cerkveni zgodovini beremo, da so se slavnvi možje skrili, ko so zvedeli za namerno izvolitev na papeški prestol. Ko so sv. očetu papežu Piju V. sporočili njegovo izvolitev, je prebledel in rekel: "Ko sem bil še preprost redovnik sv. Dominika, sem se nadejal poln zaupanja, da se bom mogel zveličati; ko sem postal škof, sem že začel dvomiti nad svojim zveličanjem; kot papež moram pa nad seboj obupati; ker kako hočem dati Bogu odgovor za toliko duš, ko še svoje ne morem obvladati!" — "Ves svet počiha na mojih ramah," je zaklical Gregor XIII. In Leo XI. je rekel na smrtni postelji: "Bolje bi bilo zame, ko bi bil vratar kakega samostana kakor pa da sem nosil ključe nebeskega kraljestva." 33 papežev je umrlo mučeniške smrti, monogteri drugi pa v pregnanstvu. Kako briško se glasijo zadnje besede Gregorja VII.: "Ljubil sem pravico in sovražil krivico, zato umiram v pregnanstvu." In ko je leta 1799 umiral v pregnanstvu Pij VI., je že vzkliknil: "Moj Bog! v kakem stanju zapuščam sveto Cerkev!" In ječar je zapisal na mrtvačko krsto tega papeža kot nagrobeni napis tele besede: "Ta je zadnji papež."

Pri vsej neskončni ljubezni in spoštovanju, katero uživa sedaj vladajoči sveti oče, vendar počiva tudi na njegovih ramah nič manj težko brème in nič manjša odgovornost kakor na kateremkoli njegovih prednikov. Njegova doba je gledala krvavo preganjanje katoličanov v Mehiki, in še gleda razdejanje, katero napravlja boljševizem v človeških dušah; ta si je namreč zapisal na svoje zastave besede: "Boj proti Bogu z vsemi sredstvi!" Sveti oče gleda tudi razvoj fašizma, ki je kljub velikemu dejanju zunanje sprave Italije s Cerkvio vendarle neko silno preteče znamenje; saj je pred par meseci odkrito pretil fašizem s svojim bojem proti papežu.

Še vsaka doba krščanstva je imela svoje posebne križe in boje, in takih tudi sedaj Cerkvi in papeštu ne manjka.

Naša obljava k zlatomašniškemu jubileju se zato glasi: "Sveti oče! Mi ti hočemo pomagati nositi breme vsega sveta; mi hočemo moliti s teboj, da zavlada mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem, mi hočemo tvojemu apostolatu pomagati kot dejanski in požrtvovalni apostoli Katoličke akcije!"

UREDITEV VOJNIH DOLGOV

Washington, D. C. — Na zborovanju pretekli ponедeljek je senat končnoveljavno določil, na podlagi dogovorov s prizadetimi državami, kolikor so še evropske države dolžne Zed. državam izza časa vojne, in način, kako se bodo ti dolgori odplačevali.

Skupni dolgori so znaseli 11 in pol milijard dolarjev. Od tega je padlo na Anglijo največ, namreč 4,480 milijonov; ta država pa je pred kratkim plačala delno svoto, tako, da danes Francija prednjači z največjim dolgom, \$4,025 milijard. Za njo pride zdaj Anglija, nato Italija z \$2,027 milij. in potem Belgija z 411 milijoni. Med dolgori manjših držav pride na prvo mesto Čehoslovaška in za njo Jugoslavija. Ruski in armenski vojni dolgori so odložili kot neizterljiv.

Določeno je, da se bodo vojni dolgori odplačevali v letnih obrokih, in sicer skozi dobo 62 let. Vsako leto bodo države poravnale obresti in poleg njih plačale gotovo svoto na glavnico. Tako bo na pr. znašalo letno odplačilo Francije 6.850 milijonov dolarjev.

"Amerikanski Slovenec" je največji slovenski dnevnik in najstarejši slovenski list v Ameriki. Naročajte ga!

VSLED STRAHU MAČKA "OSIVELA"

London, Anglija. — Da ima strah podoben učinek na živali kakor na ljudi, se je pokazalo na neki mački, katere črna dlača se je vsled strahu, prestregala pri tem "biznisu" nad 2 in pol milijonov visokih dolarjev. Prav lepo svoto so k temu prispevali ameriški izletniki, ki so si prihajali gasiti žejo preko meje.

Toronto, Ont. — Kakor kažejo sklepni računi o vladnem prodajanju opojnih pijač, je provincija Ontario profitirala pri tem "biznisu" nad 2 in pol milijonov visokih dolarjev. Prav lepo svoto so k temu prispevali ameriški izletniki, ki so si prihajali gasiti žejo preko meje.

Trgovcem, obrtnikom in podjetjem, ki so naročili svoje oglase v božični številki Amer. Slovenca, izreka uredništvo najprisrenejšo zahvalo. Z Vasto pomočjo je bilo mogoče izdati tako obsežno božično številko, kakor smo jo Karkoli potrebujete za praznike, spomnите se teh trgovcev in ne pozabite jim omeniti, da ste videli njihov oglaševanje v "Amer. Slovenec". Počakite trgovcem, da ste zavedni čitalci njegovega številk, je bilo mogoče za Vas izdati tako obsežno božično številko, kakor smo jo Karkoli potrebujete za praznike, spomnите se teh trgovcev in ne pozabite jim omeniti, da ste videli njihov oglaševanje v "Amer. Slovenec".

Uredništvo Amer. Slovenca.

KANADA VЛЕЧЕ DOBIČEK IZ PIJAČE

Toronto, Ont. — Kakor kažejo sklepni računi o vladnem prodajanju opojnih pijač, je provincija Ontario profitirala pri tem "biznisu" nad 2 in pol milijonov visokih dolarjev. Prav lepo svoto so k temu prispevali ameriški izletniki, ki so si prihajali gasiti žejo preko meje.

Trgovcem, obrtnikom in podjetjem, ki so naročili svoje oglase v božični številki Amer. Slovenca, izreka uredništvo najprisrenejšo zahvalo. Z Vasto pomočjo je bilo mogoče izdati tako obsežno božično številko, kakor smo jo Karkoli potrebujete za praznike, spomnите se teh trgovcev in ne pozabite jim omeniti, da ste videli njihov oglaševanje v "Amer. Slovenec". Počakite trgovcem, da ste zavedni čitalci njegovega številk, je bilo mogoče za Vas izdati tako obsežno božično številko, kakor smo jo Karkoli potrebujete za praznike, spomnите se teh trgovcev in ne pozabite jim omeniti, da ste videli njihov oglaševanje v "Amer. Slovenec".

Zaloigra v vinskih goricah. Sv. Lenart, 27. nov. — V čestih razprtijah in nesoglasijah sta živila pri Sv. Barbari v Slovenskih goricah zakonca Ignacij in Liza Zorčič. Včeraj, 26. nov., je prišel Zorčič domov malo vinjen; nato se je moral dogoditi nekaj strašnega, zato k naslednjega dne so bili so bila izdana tiralica.

Iz Jugoslavije.

ZAGONETNA SMRTNA NESREČA. — LASTNA ŽENA PREBIJE MOŽU LOBANJO. — OGRENJ UPEPELI LESEN POSLOPJA POSESTNIKU PODKORENOM. — RAZNE VESTI ŠIROM STAREGA KRAJA.

Smrtna nesreča družinskega očeta.

Višnja gora, 30. nov. — Zujtraj na vse zgoda so se raznesle po Višnji gori in v bližini okolici vesti, da se je pripetil pod mestom v bližini kolodvora krvav zločin. Te vesti pa so se kmalu izkazale kot neresnicne, kajti šlo je le za smrt zaradi nesreča. V majhnem jarku sredi grmičevja nekako 100 metrov proč od kolodvora so našli delavec, zaposleni pri gradbi ceste proti Polici okrog 10. dopoldne mrtvega 56-letnega železniškega upokojenca Vida Kremenška iz Škofljega pri Radovovi vasi. Sprva se je res menilo, da je postal omenjeni žrtve nočnega napadalca, pa se je kmalu izkazalo, da so te domneve brez podlage. Pri mrtvecu so namreč našli ves denar nedotaknjen in je bil tudi v posessire ter drugih vrednostnih parirjev. Došli zdravnik tudi ni mogel konstatirati nobene rane, marveč je izjavil, da se je mož utoplil v sicer komaj 15 centimetrov visoki vodi. Mogoče je, da je smrt nastopila tudi iz kakega drugega vzroka. Mogoče je podlegel možganski kapi.

Kolikor se je moglo dognati, je odšel Vid Kremenšek snoč ob petih od dela. Zaposlen je bil tudi on pri gradbi zgoraj omenjene ceste. Nameraval je na kolodvor, da se odpelje z večernim vlakom do Radovove vasi in potem peš domov. Na poti pa ga je prehitela smrt. Pokojnik, ki je bil v Škofljem mal posestnik, je oče 8 otrok, od katerih jih je še 7 neprskljivenih. Najmlajši je star komaj 3 leta. Zalostna smrtna očeta je dala povod globokemu sočustovanju z ubogim družino.

Požar. — V sredo, 27. nov. je pričelo goreti gospodarsko poslopje Ivana Kanglerja, posestnika v Zrečah pri Konjicah na Štajerskem. Vzrok pož

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The First and the Oldest Slove-
nian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:

Naročnina:	
Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	2.50
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	\$6.00
For half a year	3.00

POZOR. — Številka poleg vsega naslova na listu znači,
do kajd imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
s tem veliko pomagate listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlanji na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu čas do četrtega določne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vira.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kristus včeraj in danes

Prišel je ono lepo betlehemske noč med nas in živi med nami. To je misterij krščanstva, to je moč krščanstva.

Judje so ga pričakovali kot mogočnega kneza in kralja. Na čelu vojske bo vkorakal v Jeruzalem in osvobodil Izrael. Pa se je pojavil brezdomovinski in brezotetovski popotnik, ki je učil revne in bogate enak nauk, ki je delil revnim in bogatim enako ljubezen. Učil je, kot do tedaj nihče, delal čudeže, kot jih pred njim in za njim ni nihče. Vendar Judje so ga odklonili, ker so imeli o njem svojo sliko, ki ji niso našli odraza v Mesiju. Božje misli niso naše, in božja pota niso naša, pač pa naj postanejo naše misli božje, naša pota božja! Tedaj bomo tudi mi srečali Kristusa.

Moderni svet je poln hrepenenja po Bogu. Spričo modernega mehanizma duha, spričo znanosti iz znanosti in spričo življenja zavoljil življenja, postaja duša domotožna po Bogu. Moderna družba ne odklanja Boga. Vendar hoče Boga po svoji podobi, hoče Kristusa po svojem okusu, hoče Cerkev po svoji želji. Pred vsakim novim pojmom vidi rešitev tega hrepenenja po Bogu: v pojavih skravnih kultov spiritizma, v teosofiji, v brezverskem socializmu, v blodnem spolnem uživanju. Tam iščejo in skušajo učeti hrepenenje duše, pa ni utešitve brez Kristusa, ki nam je rojen, ki je in živi med nami v podobi slabši od človeka, ker božji načrti niso človeški, človeški pa morajo postati božji! Tedaj bomo tudi mi srečali Kristusa — v svojih čistih dušah.

Zakaj? Mi verujemo v učlovečenega Boga — v Jezusa Kristusa, ki živi in deluje z nami. Zato je prišel med nas, da smo mi v Njem vse in eno. Spoznati ga moramo in mu dati časten prostor v naših dušah, v naši družbi, ki hoče se imenovati krščansko, pa ne živi tako, v naši literaturi, v gledališču, v kinu, povsod Kristusa.

Kristus je prvi in najuspešnejši graditelj nove družbe.

Božična misel

Bil sem nekoč v velikem mestu v sijajni judovski sinagogi. Rabini so krasno peli božjo postavo, mesani zbor je odgovarjal s kora ob spremljavi orgel, pri katerih je sedel gotovo velik mojster. Bilo je res k Bogu povzdigujoče razpoloženje. Bogati in ugledni gospodje, bančni ravnatelji, veliki podjetniki, trgovci v cilenjih so spoštljivo spremljali rabine, prenašajoče božjo postavo, katero so navzoči poljubovali. V klopi je sedel mlad fantek, bistrik, mehkih, neskončno lepih oči, ki je napeto poslušal. Poznalo se mu je, kako srka vase besede sv. pisma in časih se je zaiskril v njegovih očeh ogenj navdušenja in nevolje obenem. Zdelo se mi je, da bo zdajci skočil po konci. Bil je prekrasen judovski deček . . .

Spomnil sem se na Jezusa Kristusa.

Bilo je pred skoro 2000 leti. Enak prizor: pismouki, judovski veljaki, ljudstvo, slovesno petje. Jezus sredi drugih dečkov posluša božjo besedo. Mogočno donijo v slovesnem napevu zapovedi o ljubezni do bližnjega, o usmiljenju do rečevev, o pravični mezdi delavev, o dobrih delih, ki so več vredna od žgalnih darov, o Bogu, ki terja od nas pravičnost in bratovsko ljubezen, samo zunanje češčenje pa obsoja kot licemernost in laž. Mali Jezus razume glas svojega Očeta in ko doraste, sam stopi na vzvišeno mesto, odkoder se pojde in

"Idi, idi, Mojca, slišiš kako milo zdihuje," reče Anka.

Mojca odpre hišna vrata ter stopi ven, toda kmalu se vrne ter pravi: "Za Boga, Anka, oni malopridnež, tisti brezbožni škrči je zunaj na pol zmrznjen."

Anka se prestraši, toda kmalu se zavede in pravi Mojci: "Spravimo ga v sobo, zunaj vendar zmrzne."

"Kaj, tega luteranca, da ti celo hišo onečasti," zgraža se Mojca; "ali ne veš, kaj je vse počenjal?"

"Clovek je človek in kristjani moramo biti usmiljeni!"

"Si pač še vedno zatelebana v tega bogokletnika," razsrdi se Mojca.

"Če nočeš, pa grem sama ponj," reče odločno Anka in se poda k durim. Mojca videc, da ima to resnico, se pridruži in obe stopita ven na prostoto.

Tam pred durimi je ležal Robert in zdihoval.

"Imejte usmiljenje z menoj, o Anka, ne kdo mora biti zunaj, pojdi gledat, Mojca!"

"Ne boj se, Robert, pod streho te spravimo!"

In obe ženski primeta Roberta pod paz-

razlaga postava. In zdaj se razlega po sinagogi glas samega sinu Božjega, kako je postavo treba izpolnjevati, kako je Bog mrzko samo pregibanje ustnic, če molitev ne pride iz srca, kako se Bog prav časti v dejanjih ljubezni, kako se Bogu mora žrtvovati celo življenje v službi bližnjega, da bo prišlo njegovo kraljestvo na zemljo. To je glas dober, mil, a obenem resen, ki kliče celega človeka in ne pozna polovičarstva. In učeni, bogati, v svoje zemeljske posle popolnoma pogreznjeni pravki ljudstva ga ne razimajo, ga občutijo kot pretres vsega obstoječega, kot ostro disonanco v komodno sobotno razpoloženje, kot nevarno prepnetost in izpodkovanje njihove veljave. Boljše je, če vse ostane, kakor je, a rabija nazareškega se je treba na kakšen način iznebiti.

Te dni obhajamo rojstvo našega Gospoda, s katerim je prišla blaga vest krščanstva na zemljo. Krščanstvo je izpolnitve božje postave, nauk dejanske ljubezni, po kateri se človek odreši in postane zopet pravi otrok Božji. Krščanstvo je odrešenje vsega človeštva, cele družbe, ki se mora vsa prešniti Kristusovega duha, živeč po njegovih zapovedih, ne pa po zakonih sebičnosti, premoč bogatih, zatiranja večine, po zakonih sile in materije. On nam je razodel Boga, ki je Oče vseh, ki mrzi zlo, ki hoče na zemlji vlado dobrega. Kakor svojčas svoje sodobnike, kliče neprestano vse človeštvo, vsako dobo, vsakega posameznika, tako tudi mas k zvestemu, strogemu in brezkompromisnemu izpolnjevanju božje volje. V tem je rešitev, odrešenje, sreča sveta; preziranje božjih postav pa ima za neizogibno posledico pogubo. Pred tem vprašanjem stoji danes tudi naša sodobna družba. Ali življenje v Kristusa, izpolnjevanje zapovedi ljubezni do bližnjega in vsestranska pravičnost — ali pa propadanje in končni propad. Krščanski nauk je zelo preprost kakor je preprosta resnica.

MIKLAVŽ V MILWAUKEE IN WEST ALLISU.

Milwaukee, Wis.
Oj preljubi svet Miklavž,
Bodi nam pozdravljen;
Si patron mladine ti,
Od Boga postavljen.

Zadnje dni niste slišali med našo mladino niti drugega kakor: V soboto pride Santa Claus. Otroci so mu pisali na vse strani, ker navadno prebiva v mrzli Alaski, pisma so romala celo na daljni sever. Ni se mogel ubraniti povabilu. — Pridem med vas in če ste res dobrni, tudi vam dam svoja darila.

O yes, Santa Claus, vsi smo pridni. K temu je še posebno pripomoglo Janezovo društvo št. 65 KSKJ. Ker je pa treba velike priprave za takega redkega sivovalca in posebno, kadar deli darilic, zato je bila vsa odgovornost naložena blagajniku tega društva, g. Windishman.

Vsako lahko ve, zakači. Blagajnik ima vso moč v svojih rokah. Zatorej ni čudno, da se vsakodan najraje rona za tem "džabom".

Toraj sveti Miklavž je bil med nami; vesel je bil, pa tudi pojavil je slovensko mladino. Zakaj pa ne? Kakor se je sam izrazil, takega sprejema še ni doživel v svojem življenju; da bi ga vsi razumeli, rekel je prav po naše: Ja znam sve jazike, tudi nešto po slovenski.

Bilo je bolj hrvaščini podobno, vendar ga je vsak razumel, nobeden se mu ni hotel zameriti, kajti ostal bi mu gotovo ta kratki konec, brez darila. V resnicni ne sme nobeden oporetati, cel program je bil nad

Sedaj je pa bil g. Windishman v pravih škrpicih. Zakaj pa vendar? Veste, v bližini sta dve slovenski župniji. Ena je na West Allis, kjer živi tisti blagajnik, druga zopet v Milwaukee, kjer je nas obiskal sv. Miklavž. Kateri župnik naj ga predstavi naši mladini? Tega vprašanja pa ni znal Windishman rešiti. Oreh je bil pretrdb. Skoraj bi bila vojna med tema dve župnikoma. Ta mali je zmagal, namreč iz West Allisa. Tako je č. g. Potočnik v kratkih in jedrnatih besedah orisal sv. Miklavža. Kakor je bilo vidno iz gospodovih besed, tam nastavlja lonec Miklavžu; če bi bil Ribničan, bi se mu nič ne čudil, ker ga je pa njegova spraha izdala, da ni med njimi nikdar živel, so getovo one lonec od Ribenčanov. V Millu hodimo bolj na uro gledat; ampak, ko bi mister boss kaj plačal za to, ko pridemo na uro gledat, bi že še bilo. Le največkrat se nam pove, da ostanimo doma, da ni dela.

Za božične praznike se v našem mestu vse zelo pripravlja. Po prodajalnah vlada velika živahnost. Veliko je prometa in veliko se kupuje. Trgovci so veseli, krasijo svoja izložbenega okna, da je vse kar načelno v celoti svetu. Miklavž je bil vesel, vsi so bili zadovoljni in posebno ta mladina naša, ko so č. g. Potočnik orisali pomen Miklavževega večera. To je bil še začetek Miklavževega sprejema. Miklavž najraje posluša mladino. Bila je zopet tekma med Milwaukee in West Allis. Že naprej povem, West Allis naj se kar skrije pred nami. Otroci iz Milwaukee so bili izvezbani od znane organizacije Miss Josephine Novak, in res, vsak razstop milwaške mladine je nekaj neprizakovanega. Pesmi, deklamacije in kranjske harmonike. Rad bi navedel posamezna imena, pa se bojim g. Windishman, posebno v sedanjih časih, ker vsakdo rad piše. Res, milwaška mladina je pokazala, kako zna sprejeti Mi-

klavž najraje posluša mladino. Bila je zopet tekma med Milwaukee in West Allis. Že naprej povem, West Allis naj se kar skrije pred nami. Otroci iz Milwaukee so bili izvezbani od znane organizacije Miss Josephine Novak, in res, vsak razstop milwaške mladine je nekaj neprizakovanega. Pesmi, deklamacije in kranjske harmonike. Rad bi navedel posamezna imena, pa se bojim g. Windishman, posebno v sedanjih časih, ker vsakdo rad piše. Res, milwaška mladina je pokazala, kako zna sprejeti Mi-

klavž najraje posluša mladino. Bila je zopet tekma med Milwaukee in West Allis. Že naprej povem, West Allis naj se kar skrije pred nami. Otroci iz Milwaukee so bili izvezbani od znane organizacije Miss Josephine Novak, in res, vsak razstop milwaške mladine je nekaj neprizakovanega. Pesmi, deklamacije in kranjske harmonike. Rad bi navedel posamezna imena, pa se bojim g. Windishman, posebno v sedanjih časih, ker vsakdo rad piše. Res, milwaška mladina je pokazala, kako zna sprejeti Mi-

klavž najraje posluša mladino. Bila je zopet tekma med Milwaukee in West Allis. Že naprej povem, West Allis naj se kar skrije pred nami. Otroci iz Milwaukee so bili izvezbani od znane organizacije Miss Josephine Novak, in res, vsak razstop milwaške mladine je nekaj neprizakovanega. Pesmi, deklamacije in kranjske harmonike. Rad bi navedel posamezna imena, pa se bojim g. Windishman, posebno v sedanjih časih, ker vsakdo rad piše. Res, milwaška mladina je pokazala, kako zna sprejeti Mi-

klavž najraje posluša mladino. Bila je zopet tekma med Milwaukee in West Allis. Že naprej povem, West Allis naj se kar skrije pred nami. Otroci iz Milwaukee so bili izvezbani od znane organizacije Miss Josephine Novak, in res, vsak razstop milwaške mladine je nekaj neprizakovanega. Pesmi, deklamacije in kranjske harmonike. Rad bi navedel posamezna imena, pa se bojim g. Windishman, posebno v sedanjih časih, ker vsakdo rad piše. Res, milwaška mladina je pokazala, kako zna sprejeti Mi-

klavž.

Kaj pa West Allis? Tudi tam živi prav dobra in prijazna mladina. Miss Imperl je lahko ponosna, da se ni zastonj trudila pri vežbanju westalliske mladine, kajti vsaka točka je prekašala v očeh westallianov, milwaških mladinc. Nežne pesmi, deklamacije, kakor tudi harmonike so vabile Miklavža med se. Miklavž se ni mogel braniti, odprl je svojo torbo in začel delovati. Mladina se je vesela svojih daril, kakor tudi oba župnika, pa tudi starši mladine niso bili pozabljeni. Vsakdo je kaj odnesel.

Tak Miklavž večer je bil v zgodovini slovenske naselbine v milwaški dolini. Slovenci širom Amerike, posnemajte nas, kajti s tem vse pomegu v brezkompromisnemu izpolnjevanju božje volje. V tem je rešitev, odrešenje, sreča sveta; preziranje božjih postav pa ima za neizogibno posledico pogubo. Pred tem vprašanjem stoji danes tudi naša sodobna družba. Ali življenje v Kristusa, izpolnjevanje zapovedi ljubezni do bližnjega in vsestranska pravičnost — ali pa propadanje in končni propad. Krščanski nauk je zelo preprost kakor je preprosta resnica.

— TONE PIŠE O TEM IN ONEM

Joliet, Ill.

Gospod urednik, Božič je zopet tukaj in Tone s svojim dopisom pred Vami. Kaj posebnega nimam za poročati, kakor tudi drugi ne, vsaj tako trdijo v dopisih. Ako misljite drugod, da je pri nas kaj posebnega, se motijo. Naša dolina in naš hrib je tam, kakor je bila, po sred pa teče kanal. — Tam v jeklarni švigajo plameni po noči in po dnevu, pa nito znamenje, da vlada v jeklarni velika zaposlenost. Komaj se giblje in veliko ljudi je brez dela. V Millu hodimo bolj na uro gledat; ampak, ko bi mister boss kaj plačal za to, ko pridemo na uro gledat, bi že še bilo. Le največkrat se nam pove, da ostanimo doma, da ni dela.

Za božične praznike se v našem mestu vse zelo pripravlja. Po prodajalnah vlada velika živahnost. Veliko je prometa in veliko se kupuje. Trgovci so veseli, krasijo svoja izložbenega okna, da je vse kar načelno v celoti svetu. Miklavž je bil vesel, vsi so bili zadovoljni in posebno ta mladina naša, ko so č. g. Potočnik orisali pomen Miklavževega večera. To je bil še začetek Miklavževega sprejema. Miklavž najraje posluša mladino. Bila je zopet tekma med Milwaukee in West Allis. Že naprej povem, West Allis naj se kar skrije pred nami. Otroci iz Milwaukee so

USODNA NOČ NIKOLAJA II.

Bivši generalštavni načelnik ruskih severnih armad G. Danilov pripoveduje o usodni noči na pskovskem kolodvoru, ko se je v tam stojecem dvornem vlaku zadnji ruski car odpovedal prestolu:

Bilo je meseca marca 1917.

Takrat so se začele revolucionarne zmede. (Drugi, po Lenini imenovani prevar je samo

nadljubna stopnja, a nikar je zadnja te dobe.)

Takrat so ogromne napake vlad-

nega sistema odprle vrata pre-

vratni agitaciji. Vedno več

zemlje je ostajalo neobdelane,

v industrijskih vlecovalih so

se širili nesmiselni štrajki in

vlaki so obstajali sredi prog na

odprtih poljanah. Revolucija

se je bližala in njene bobneče

korake smo slišali že tudi v

Pskovu, kjer sem se mudil z

generalom Ruskijem in osta-

lim svojim generalnim štabom.

Kot generalštavski načelnik

sem prejel od predsednika du-

me — Rodzianka — brzjav-

no obvestilo o ustanovitvi "za-

časneg odbora članov dumé",

ki se je polastil vlade. Obenem

so prihajale brzjavke vrhov-

nega poveljstva: o uporu mo-

skovske posadke, o uporu v

Kronstadt in o prestopu balt-

ske brodovja na stran za-

časne vlade.

Ob osmih zvečer je docela

nepričakovano privozil na ko-

lodvor carjev vlak. V temi

pomladni noči so se svetlikali

ogromni razkošni vozovi neka-

ko počastno, pravljično. Vlak

je pridrzel tiho kakor prika-

zen. Izza zastritih oken je le tu

in tam zablislil žarek luči. Tu-

di postave, ki so spremljale

vlak, so se gibale v meglji ne-

slišno kakor strahovi. V tej

grozni tišini sem nenadoma sli-

šal žvenket lastnih ostrog. —

Zvok je očinil adjutanta in

službujočega kozaka, da sta

planila kvišku. Med obema so

se odprla vozna vrata, stopni-

ce so se neslišno spustile na-

vezol in v vrati se je pojavit

car.

Ta večer smo sedeli pri ve-

čerji v znamen zelenem salonu

dvornega jedilnega voza. Car

je bil oblečen v sivo lovsko ob-

leko in bil izredno miren in

molčč. Bila je neizrekljivo

mučna večerja. Vsak je posku-

šal govoriti, toda besede so

zvenele tuge, zlagano, mrtvo.

Nato je sledila strašno noč

pred Hughesovim aparatom v

mojem glavnem stanu. Aparat

je ječal, škripal, rožljal brez

prestanka, trak se je vil in kri-

vil kakor brezkončna kača br-

zjavnih vesti. Mrzel pot mi je

oblival čelo in še danes me

mognokrat v sanjah muči ta

brezkrajni beli trak, ki je pri-

našal tista strašna poročila.

O polnoči se je razširil upor

na posadko v Lugi. S tem je bil

carjev vlak odrezan od vseh

strani; vožnja čez Pskov v

Carsko Selo je postala nemogača. Potem je brzjavil gene-

ral Aleksej iz "Stavke" —

glavnega stana — carju, naj

poizkusi kot zadnje sredstvo

imenovati odgovorno ministr-

stvo z Rodziankom na čelu.

Brzjavki je sledil načrt za

carjev manifest. Car je pristal

in poveril bolnega generala

Ruskija, da se pogaja z Ro-

dziankom... Ta je brzjavil:

"Ni mi mogče zadružiti blaz-

nosti množic..." Četa za četo

se upira in mori svječanske.

Posadke v Petrogradu in Cars-

kiem Selu se pridružujejo upo-

ru. Sovrašto proti dinastiji in

posebno proti carici prekipeva

in besnot. Da pomirim množice,

sem odredil, da se odvedejo

v Petropavlovsko trdnjava

vsi ministri, vendar sedaj tudi

to ved ne pomaga. Zahtevajo,

da car odstopi na korist carje-

viču pod regentstvom Mihaela

Aleksandroviča."

Sivo in brezupno je vstajalo jutro. Ob desetih dopoldne je še čisto mračno. Ruski govorji carju, ki pritiska čelo na steklo v oknu in sklonjene glave izklesano obliče se pači, ustnice mu drhte. Vendar molčč! Oba sta kakor mrlča.

Za aparatom sedim zopet jaz. General Aleksej razposilja poveljujočim generalom vprašanje glede carjevega odstopa. V tem pride poročilo, da je prešla k upornikom tudi carjeva telesna straža. Veliki knez Ciril Vladimirovič se pogaja z "izvršilnim odborom". Nato prihajajo odgovori generalov: kot prvi se je oglasil Nikolaj Nikolajevič s kavkaške fronte, Brusilov z jugozapada, Ewert z zapada, Saharov z rumunske meje in nazadnje Nepečin, viceadmiral baltskega brodovja. Vsi naglašajo nujno potrebo, da car takoj odstopi.

Ob dveh popoldne sem z Ruskiem in intendantom gen. Savičem stopil v zeleni salon dvornega vlaka, kjer se je mudil car.

Bil je miren, toda skrajno bled. Dve novi globoki gubi sta mu ležali med očmi. Na ozemlju usnjenu pasu temnosivega kavkaškega "bēhmeta" mu je viselo bodoalo, ki ga drugač je nosil. Sedemo za mizo, general Ruski sili na odstop. "Kaj poreče prebivalstvo na jugu?" vpraša car, ki mu je očvidno stopil pred oči navdušen sprejem, ki mu ga je predil prebivalstvo južnih pokrajin še nedavno. "In kozački..." doda, a glas mu odpove. V misli na izdajstvo kozaške telesne straže se mu spači obraz. "Priznajta barvo tudi vidiva, toda popolnoma iskreno!" — se obrne name in Saviča. Moj glas je zvenel tuje in kakor v sanjah, ko sem rekel: "Cesarška Visokost, poznam domoljubna čestva Vašega Veličanstva... Treba je doprinesti zadnjo žrtve..." In potem Savič: "Jaz — jaz... kot iskren človek... pogojo so

glasam, kar pravi Danilov."

Car se je zravnal v celo višino. Negibno strmi v zastrupljenje. Njegovo drugače kakor izklesano obliče se pači, ustnice mu drhte. Vendar molčč! Oba sta kakor mrlča.

Slednji se car okrene nasproti

nam in govoriti krepko, dasi je

glas votel, kakor bi prihajal iz velikih dalj: "Sklenil sem, da se odpovem na korist mojemu sinu Alekseju." Nato se s široko kretnjo prekržamo. Tudi ostali se prekržamo. "Hvala vam, da boste gospodje za Vašo hrabro in zvesto službo. Upam, da boste tudi mojemu sinu prav tako zvesto služili."

Ura je bila štiri popoldne.

NAPOLEONOVА SMRT NA OTOKU SV. HELENE

Dočim vemo iz Napoleona vega življenja vse polno epizod, ki nam ga rišejo kot veliko osebnost in junaka brez primere, je o njegovih zadnjih dneh in smrti znano razmeroma malo. Napoleon je umrl 5. maja 1821 na otoku Sv. Helene, kamor so ga bili odpeljali v prognanstvo.

Vest o njegovih smrti je prodrla v tedanje avstrijske dežele še sredi julija 1821, torej dobra dva meseca po dogodku. Objavil jo je dunajski "Oesterreichischer Beobachter", ki je bil poleg čisto uradne "Wiener Zeitung" edini velik politični list, ki je Avstrijem nadomeščal tuje novine.

"Izredno naključje nam omogoča, da javljamo iz Londona naslednjo vest," piše "O. B." — "Bonaparte je mrtev! Umrl je v soboto, 5. maja okoli 6. ure zvečer po dolgotrajni bolezni, ki ga je nad štrideset dni priklepala na posteljo. Zahteval je, naj odpre truplo, ker je domneval, da ga je uničila taista bolezen, ki je pobrala že njegovega očeta, namreč želodenčni rak. Obdukcija je potrdila njegovo domnevo. Do zadnjega je bil priavest in je umrl brez bolečin."

To poročilo, ki je kot prvo doseglo naše kraje, je dobro nekaj dni pozneje pojasnilo v naslednjem članku: "London-

ski listi od 4. do 5. julija objavljajo nekatere podrobnosti o Bonapartovi smrti. Bonapartovo zdravstveno stanje se je posebno v zadnjih 14 dneh njegovega življenja zelo slabšalo. Zato so dodelili k zdravnikom, ki so ga lečili, še dva ranocelnika in tri druge zdravnike. Kmalu pa je bilo videti, da ni pomoč in da se mu bliža smrtna ura. Želodenčni rak ga je strahovito zdelal. — Pokojnikovo truplo so odprli in ga položili na paradični mrtvaški oder. Guverner Sir Hudson Lowe je prišel s svojim generalnim štabom, da ga vidi. Pogreb bo z vojaškimi častmi. Kakor znano, je angleški parlament izdal odredbo, da se ima smatrati Bonaparte samo za generala in nič več. Vse veste potrjujejo, da je umrl mirno. Ostavil je testament z željo, naj ga pokopljeno na otoku Sv. Helene."

Nadaljnja poročila velijo, da je bilo Napoleonovo truplo takoj po seiciranju izpostavljenu dva dni v zeleni uniformi.

Začetki klimatičnih razmer se rok

ni smel podaljšati, čeprav je bil naval otokaškega prebi-

valstva, ki je želelo zadnje pogledati generalu v obraz,

zelo velik.

Dne 9. maja, torej štiri dni

po smrti, je bil pogreb Napo-

leonovih telesnih ostankov. —

Položili so njegovo truplo, ki

je bilo zaprto v svinčeno in dvojno leseno raken, k večemu počitku v Zdravi dolini (Sane Valley). Prostor za topov, vsaka po enajst strelov. Grob je bil 14 cevlj. globok in zelo širok. Nadnje Napoleonove besede pred smrto so bile: "... Tete... armee..." Izgoril jih je na dan smrti ob petih zjutraj; kaj naj bi pomenile, pa niso uganili do danes.

Blagoslovjene in zadovoljne božične praznike in srečno zdravo uspeha polno Novo leto želi vsem naročnikom "Amerikanskega Slovenca"

LUCIA GREGORČIČ

Zastopnica Amerikanskega Slovenca

MILWAUKEE, WISC.

Obenem iskrena hvala vsem trgovcem in obrtnikom ki so naročili oglase v božični številki A. S. Naročniki spomnite se jih, ko boste kupovali za praznike.

Vesele božične praznike in srečno Novo

KANADSKI VESTNIK

Urejuje Rev. A. Mlinar, Eston, Sask., Canada.
Prispevki in dopisi za Kanadski Vestnik se naj pošiljajo na njegov naslov.

ČRTICE IZ ŽIVLJENJA.

Yahk, B. C., Canada.

Kako sem si želel v tujino! Amerika, kaka privlačna beseša! Slišal sem to besedo v mladih šolskih letih in ne mogel pozabiti. Spominjam se onega srečnega časa; takrat se nisem zavedal svoje sreče. Mislite, da stanejo sreča dalje kje, v tujini. In čim starejši sem postal, tem bolj sem si želel to tujo srečo doseči. Kakor vse mlado želi v tujino, tako tudi jaz. Kadarkoli sem slišal govoriti o Ameriki, objelo me je hrepeneje po tej cvetoči deželi. Škoda, da so večinoma najbolj taki govorili o Ameriki, ki nikdar tam niso bili. Čepravno sem bil šele fant 18 let, sem bil dosti pogramen, da bi šel i sam na pot. Zategadelj sem prosil starše za dovoljenje za v Ameriko in sem doživel popolen poraz. Pa jaz se nič nisem zmenil za neštevilne beseše kot sem jih slišal, da kako je hudo v tujini za človeka, ko ne pozna dežele ali jezikja in človeka, in je tako samemu sebi prepričen. Zame je bilo vsesto bob v steno.

Leta so minila in namesto v Ameriko sem moral k vojakom. Sieer ne predalec od doma, vendor pa je življenje tako različno, kot da bi se svet narobe sukal. Pri vojakih ni kaj dobiti prijetno biti, posebno če človek boleha na tisti bolezni, ki se ji pravi nezadovoljnost. Osemnajst mesecov sem imel več kot dovolj čez grlo. Zato sem pa še tembolj hrepelen po svobodnem življenu, katero se menda najde samo v Ameriki. Nisem več miroval, dokler nisem lahko šel v tujino z dovoljenjem staršev.

In kam sedaj? V Ameriko ni mogoče iti, kje pa je Kanada? Ko vprašam človeka, ki je bil že v Ameriki, po Kanadi, mi pravi: "Prav nič ne vem o tej deželi, le to vem, da Kanada ima denar, kateremu pravijo '\$', ravno tako, kakor v Ameriki." Gotovo možakar ni čital časopisov v Ameriki, čepravno je tedaj bil že ustanovljen naš A. S. Mi pa, ki beremo A. S., že vemo, kje je kaka dežela, pa raj bo prav na jugu, in za mesta v Ameriki nas lahko vsak Amerikanec vpraša in

NASLOVI
jugoslovenskega poslanstva in konzularnih uradov v Ameriki:
Legation of the Kingdom of Jugoslavia, 1520 Sixteenth St., Washington, D. C.
Consulate General of Jugoslavia, 840 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.
Consulate General of Jugoslavia, 1819 Broadway, New York, N. Y.
Consulate of Jugoslavia, 2413 Russ Bldg., San Francisco, Cal.
Emigration Commissioner of Jugoslavia, 1819 Broadway, New York, N. Y.
Consulate General of Jugoslavia, Keefer Bldg., Montreal Quebec, Canada.
Consulate General du Royaume des Jugoslavia, 1453 Victoria, Buenos Aires, Republica Argentina.

**PRIPOROČILO IN NAZNA-
NILO.**
Podpisani sem zastopnik lista "Amerikanski Slovenc" za Chicago in okolico. Sprejemam naročino na list, oglase, knjige, plošče in vse kar je v zvezi s podjetjem A. S. — Dalje imam v zalogi vse vrste zlatnino, ure, verižice, prstane, damške zapestne ure in sploh vse, kar spada v zlatarsko področje. Prodajam Viktrole, radio in vse slovenske plošče. Pokličite me na telefon "Commodore 0693" in prisel bom z vzorci na Vaš dom. Se priporočam v načenjenost.

FRANK GABRIEL
12230 — So. Green street
Chicago, Ill.**IZ DOMOVINE.****Smrtna kosa.**

— V Zapužah je umrla posestna tovarne Zofija Stroj. — V Terzinu je umrl cerkevnik in organist France Lukman. — V Mariboru so umrli Marija Gorjup, stara 52 let; Jože Koprišek, mizar, star 58 let, in Ana Ulbi, zasebnica. — V ljubljanski bolnici je umrl Fran Turk, posestnik iz Drage. — V Srednjem Lipovcu pa je ugrabila smrt posestnika Fr. Gnidoveca.

— — —

Pretep v Gornji Radgoni.

Letošnja vinska letina je bila kvantitativno slabša od drugih let, kvalitativno pa mnogo boljša. Zato ne zaostaja tudi smarnica, ki je 13. nov. malo preveč pogrela 19letnega Jakoba iz Polic. Ker med njim in njegovim očimom Rajharjem že dalje časa ne vladala najboljša razmerje, se je Jakob takrat posebno ojunačil in grozil očimu, da ga ubije ter ga je tudi z nožem dejansko napadel, tako da je slednji zbežal pred njim. Misleč, da je že varen pred nasilnim pastorkom, je očim ostal nekaj časa v zaprti sobi, med tem ko ga je pred vrati čakal s sekiro v rokah srditi pastorek. Ker pa je Rajhar po opravkih vendarle moral zapustiti sobo, ga je pri tej priliki pred vratmi čakajoči Jakob napadel s sekiro ter na tri leta.

Alojzij Bajuk.

— — —

Bismarck, N. D. — Iz tukajnje državne jetnišnice sta v nedeljo ušla dva kaznjenca, katerih se do zdaj še ni posrečilo ujeti. Eden je bil obsojen na 15 mescev ječe, drugi pa

Slovenska cvetličarna

Izdajemo umetne križe s cvetlicami, srca in vse vrste vence, za h krstam, za na pokopališče, kakor tudi druge slučaje, po zmernih cenah od . . . . .

Naročila razvajamo na domo ve ali kamor naročilo dočiči v mestu in okolici.

PHONE CICERO 1230 - 6106 West 22nd Street, CICERO, ILL.

ga po obrazu teže poškodoval. Zadeva se bo obravnavala pred sodiščem.

— — —

Svinja obzrla otroka.

V vasi Obrovci pri Sinju v dalmatinskom Zagorju se je te dni pripeljal strašen dogodek. Neka kmetica je pustila svoje 5mesečno dete samo v zibelki ter je odšla delat na polje. Otrok pa je našla svinja in mu odgrizla ter požrla obe roki. Otrok je umrl v groznih mučkah. Slučajno so prišli mimo hiše sosedje, ki so opazili, kako vlači svinja otroka po hiši. Iztrgali so umirajočega otroka svinji iz zob ter zadevo prijavili orožništvo. Otrokova mati je bila poklicana na odgovor. Izpovedala je orožnikom, da je otroka pustila v varstvu starejše hčeri, naj pazi nanj, toda, ko je šla sama iz hiše, je

— — —

Kdor v Amer. Slovencu oglasi, se mu kupec takoj oglasil!

Vsem našim prijateljem v "Calumet" soseščini želimo vesele praznike in srečno Novo leto!

Robert E. L. Brooks, Inc.

prodaja zemljišča, zavarovalnina, vknjižbe, preskrbuje posojila na hiše in zemljišča.

10103 EWING AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS

Vesele praznike in srečno novo leto vsem delničarjem in vlagateljem!

**EAST SIDE SAVINGS,
BUILDING & LOAN
ASSOCIATION**

Začnite s sistematičnim hranjenjem v našem društvu. Posojujemo in sprejemamo denar na uloge. — Pridite k nam da vam pojasnimo naše poslovanje.

10060 EWING AVENUE, SO CHICAGO, ILL.

Tel.: Saginaw 2020

Izrazite vaša voščila s cvetlicami!

TREDUP FLOWER SHOPS

Cvetličarna, ki posluje nad 40 let.

Vsem odjemalcem, prijateljem in vsemu občinstvu želi vesele praznike in srečno Novo leto!

2611 E. 75th STREET 3017 E. 92nd STREET

Telefon na tem naslovu: South Shore 1621

Telefon na tem naslovu: Saginaw 1200

CHICAGO

J. L. Kolar in A. B. Kramarsič
lastnika

\$1.00 naprej**AXEL NELSON**

— BARVAR IN SLIKAR —

Barve, olje, varniše in razna stekla.

10111 Ewing Avenue, Chicago, Illinois.
Tel. So. Chicago 6955

Vesele praznike in srečno Novo leto vsem!

Vesele praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Slovenskemu občinstvu se priporočamo za slučaj slikanja. Naša postrežba prvorstna in zadovoljiva.

— CENE ZMERNE —

Posebno pozornost obračamo izdelovanju poročnih slik, kakor tudi drugih.

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO**

želi vsem

**DORIGAN'S
FLORAL SHOP**

J. J. Dorigan, lastnik

Izdajemo ženitovanske pušelce, umetniške in sveže vence za pogrebe. Vse vrste cvetlice vedno na razpolago.

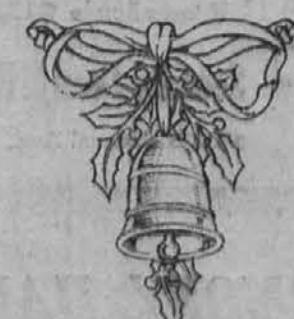
9210 COMMERCIAL AVENUE, CHICAGO, ILL.

Tel.: Saginaw 5160

Tel. South Chicago 0632 in 4439

**CLAUDE E. GRIESEL
POGREBNI ZAVOD**

10240 EWING AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS

Vsem Slovencem in bratom Hrvatom vošči vesele praznike in srečno Novo leto!

WILLIAM RADDATZ

REAL ESTATE - VKNJIŽBE - ZAVAROVALNINA

10060 Ewing Ave.

Room 5

Tel. Saginaw 2020

Calumet Nat. Bank Bldg.

Second floor

Tel. So. Chicago 1800

Vsem vesele praznike in srečno Novo leto!

**East Side Trust
& Savings Bank**

10101 EWING AVENUE,

CHICAGO, ILL.

Vesel Božič in srečno Novo leto vsem vlagateljem in našim klijentom ter vsemu občinstvu!

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETU VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM!****JOSEPH GORNICK**

Slovenska

GROCERIJA IN MESNICA

9476 EWING AVENUE, SO. CHICAGO, ILL.

Phone: South Chicago 1745

Gospodinjam se priporoča v obilen poset. Dobra postrežba in zmerne cene in dobro blago je naše glavno geslo!

Slovenska Ženska Zveza.

Ustanovljena 19. dec. 1926. Inkorporirana 14. dec. 1927.

GLAVNI IZVRŠEVALNI ODBOR:

Predsednica: Mrs. Marie Prisland, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wisconsin.

Tajnica: Mrs. Julia Gottlieb, 1845 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Blagajničarka: Mrs. Matilda Duller, 2241 So. Lincoln St., Chicago, Ill.

Slovenska Ženska Zveza je edina Slovenska ženska organizacija v Ameriki. Pod njeno okrilje bi morala spadati vsaka zavedna katoliška Slovenka v Ameriki. Članarina je samo 25 centov.

\$10.00 NAGRADA

novo ustanovljenim podružnicam. To pa velja samo do preklica. Na-selbine, ki se nimata podružnice Slovenske Ženske Zvezze, ustanovite jo tako. Za pojasnila pište glavni tajnici.

"ZARJA"

je edini Slovenski ženski list v Ameriki. Izhača v obliki Magazina in stane za nečlanice \$2.00 letno. Naročnina za članice je že uračunjena pri članarini. Ako še nimate tega lista pri Vaši hiši, poslužite naročnino še danes na naslov: "ZARJA", 1845 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

OB TRILETNICI S. Ž. Z.

Danes, 19. dec., je tri leta, ima naš list najširši krog do-kar se je v Chicagi ustanovila SZZ. Najbujejša domišljija ne bi pričakovala uspeha, katerega je Zveza v tem času dosegla. S kakim strahom, s kako negotovostjo smo se po-dale na pot. Samo peščica nas je bila. Vse neutriene v vihar-jih, boj nam nepoznan. Grozili so oblaki, trgali se bliksi nad malo čedico, ki je pogumno stopala v neznano bodočnost. Vse to je sedaj za-nami. Zvezi je zagurjan obstanek in po-treh letih uživa ugled tako med prijatelji kot nasprotniki. Zveza danes šteje nad tri tisoč članic in ima 37 podružnic. Njeno premoženje je narastlo na 10 tisoč dolarjev. Izda je Zveza svojo knjigo "Ameriška Slovenka", pred šestimi meseci pa je začela z lastnim glasilom "Zarja". Pomislite, organiza-cija, ki obstaja samo tri leta, pa že ima lastno glasilo, med-tem ko je močim organizacijam vzelo po desetletja in več, da so priše do tega. V naš-krov smo privabilo vse naj-boljše slovenske moči v Ame-riki. Smelo lahko trdim, da

Dr. J. Mantuani:

ŠTIRISTO LET ŽENSKEGA KULTURNEGA DELA.

(Dalej)

V novi dobi.

Od 16. stoletja dalje — je žena izpopolnila, kar je gojila skozi stoletja in si je še razširila svoj delokrog. A novodobne izumitve so izpremenile marsikaj v malem in individuelnem obratu. Z naraščajočim človeštvo so se množile tudi potrebščine in teh niso mogle dobavljati pridne roke domače obrti v zadostni meri. Zato so jasne glave začele misliti na pomočne stroje in so jih res tudi izumile dolgo vrsto že te-kom 16. stoletja. A tudi stroj je potreboval človeške roke, ki jo je stavila za celo vrst obrti in umetnosti zopet ženska na razpolago.

Ostala je n. pr. predica, a preslico in vretence je polago-ma odložila in predla na raz-nih strojih, ki so se razvili v kolovrat. A tudi tega so tvor-niški stroji prepodili; samo še stare ženice v odljudnih vaseh ga rabijo še danes. V obljude-nih krajih se je umaknil ve-leprodukciji že davno; v Ptiju so bili n. pr. kolovrati zadnjikrat na prodaj l. 1880. — Istotako je šlo tkalski umetnosti. Platno barvati je znala večina naših kmetov; sedaj je vse po-zabljeno, ker ni mogoče tek-movati s strojno veleprodukcijo. Ponehala je volnena preja skoraj docela. Tkanje domače-ga ali "bukovega" suknja, ra-ševine in podobnega blaga ne more uspevati dalje, a na po-sameznih točkah se le še drži. Se pred četrststoletjem so tkali bukovo suknjo v Idriji, Bohinjski Bistrici, Begunjah in Ra-dovljici, na Bledu pa flanelo.

V okolici Kranja so delali izvrstne tekalnike v lepih u-zoreh; ta obrt sega najbrže v začetek 17. stoletja nazaj, ker

Pokrij, da malo vzide, potem pa zasukaj vsak kos ene štirikrat, da je kot sveder. Konca stakni skupaj ter vsak kolobar oponaj v vroči masti. To je po-dobno krofom, samo da se te-ga testa ne izkroži, ampak za-vije.

Razni nasveti

Izvrstno sredstvo proti na-hodu, ki takoj pomaga, je kamferova sopara. V lonec kropka vsujemo kavino zličko stolčenega kamfera ter nag-njeni nad lonec vdihavamo skozi nos, usta zaprta, soparo-vase. Tudi v trdovratnih slučajih uspeh ne bo izostal.

* * *

Ako hočeš, da ne bodo okna zamrznila, namaži jih na zno-tranji strani z zličko glicerina pomešanim s špiritem.

NOVA POVEST V "ZARJI".

Članicam SZZ. in ostalim ro-jakinjam se naznanja, da se je nam posrečilo dobiti zelo za-nimivo povest "Trije rodovi", ki prične izhajati v Zarji s prihodno številko.

Kot že naslov pove, opisuje ta povest tri rodove, vsled te-ge je zelo dolga in tako zani-miva, da ne boste odložili zvezka, predno prečitate do konca.

Urednica Zarje.

PODRUŽNICA ŠT. 2 S.Ž. Z.

Chicago, Ill.

Glavna letna seja naše po-držnica se bo vršila v nedeljo, 22. decembra v prostoru gl. urada SZZ., 1845 W. 22nd Street, zgoraj. Začetek ob 2. uri popoldne. Volil se bo od-bor za prihodnje leto, poleg tega je še več važnih točk na dnevnem redu. Torej, ne pozabi-te na sejo!

Odbor.

Tisti ljudje, ki pošiljajo svoj denar raznim oglaševal-cem za informacije "how to get-rich-quick", dajejo priliko tistim, ki jim pošiljajo denar, da postanejo bogati brez in-formacij.

* * *

Ce bi človek upošteval vse, kar ljudje o njem pravijo, ta bi salamsko daleč prišel.

PALACZEV POGREBNIŠKI DOM

Naša postrežba je brezplačna, kar se tiče rabljenja naše mrtvačnice. — Smo na razpolago Chicagi, Ciceri, Berwyn in vsem predmestjem. — Pre-važamo umrle osebe iz vseh delov me-sta v našo mrtvačnico. — Cene nizke, postrežba točna. — Automobili na raz-polago za vse slučaje.

FRANK E. PALACZ

Registrirani embalmer

1916 W. 22nd St. near Lincoln, CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 1267. Res. Rockwell 4882

W. A. PFISTER
JEWELER.
On the Cor. 8th Str. and New York Ave., Sheboygan, Wis.

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoci. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

Telefon: 377-J — 4080-W.

M

Izterjavamo račune tvrdk, posameznikov in kor-poracij ter imamo pri tem pred očmi, da izvršimo opravilo v obojestransko korist.

Merchants & Miners Bank

CALUMET, MICH.

Podružnice:

HECLA ST. LAURUM, SIXTH ST. RED JACKET
Premoženje čez \$5,000,000.

Ponudim

ji koledar Ave Ma-ria. Ko zagleda sliko Marije, zakriči in zbeži nazaj v sobo... Vprašam v skrbni, ali je mo-geče Mrs. bolna, pa mi reče gospodar, da ni, samo katoliški nismo nič in je najboljše, da se prec ven "zmufaš".

Šel sem ven in premišljal ta slučaj. Zakaj se je žena tako ustrašila slike Marijine?

Biožična noč je pomenljiva za vse človeštvo. Dete božje nam prinaša mir. Živimo po Njegovem vzgledu in pritožbe o slabih časih bodo izginjale. O tem ni dvoma. Oprimimo se socialne Kristusove zastave in zmaga bo naša! A. J.

— TO IN ONO IZ SLOV. ME-TROPOLE NA ZAPADU.

Pueblo, Colo.

Naši dobri farani se marljivo trudijo, da bi uspešno do-vršili tekoče leto. Tudi pošteni ljudje se upajo zadolžiti, ali se tudi pošteno trudijo, da se dolg plačuje. Kar velja za po-samezne familije, to velja tudi za faro.

Naš mladi č. g. kaplan Rev. Francis Hornung, O.S.B., je iz-borno navadil fante in gospo-dične, ki so prav spretno vpri-zorili komično igro "Cyclone Sally" dne 24. nov. na novem odru v Eiler kraju. Občinstvo se je zares dobro odzvalo po-vabilu in ni jim bilo žal. Igrali so Jos. Prijatej, Jos. N. Novak, Frank G. Kolbezen, Louis G. Muhič, Angie Stazinski, Nellie Patlogar, Stephanja Pa-pež, Mary Vujičič in Stephanja Blatnik. Po igri je bila prijet-kovalna prosta zabava.

Na Zahvalni dan smo imeli plesno veselico v isti dvorani, ki je enako dobro uspela. Sedaj hitijo z božično predstavo, ki bo 22. dec. zvečer, v nedeljo. Šolska dekleta imajo "Ho-ly Night" s petjem, dečki pa "The Bell in the Forest", tudi s petjem. Nato pride zanimiva slov. igrica "Dve sestri", prire-jena od društva sv. Ane. Osobe: Mrs. Mary Kolbezen, Mrs. Josephine Horvat, Miss Mary Kolbezen, Miss Mary Jesih. Mrs. Frances Raspet jih je spravila skupaj, Mrs. Rose Radovich jih pridno ura in pri-pravila. Ne da se drugače misli, da se nam pripravlja na-moč veseli večer.

Mr. John Germ s sotrudniki-ugiba, kako bomo pri polnočni poveličevali sveti dan z navduševalnim petjem. Vemo, poznamo jih, obneslo se bo najbolje.

Društvo Svetega Imena se zopet močneje giblje. Rev. Fr. Hornung si je vzel v glavo, da to prekoristno društvo postane največja moč v fari. Može in fantje se marsikje kažejo, da

SOBA V NAJEM

se odda pri J. Tursich, 2142 W. 21st Pl. o. (2995)

— NAZNANILO.

Rojakom v Chicagi in okolici naznjam, da sem se preselil na novi naslov: 2522 South Ho-man Avenue. — Svojo karpen-tarsko obrt izvršujem še v na-prej in sem rojakom v tem ozi-ru vedno na razpolago. — Slo-venskemu občinstvu se zahva-ljujem za naklonjenost v pre-teklosti ter se za isto še v na-prej priporočam.

Obenem želim Slovencem rojakom vesele božične praz-nike in srčno novo leto 1930.

MATT GORJANC,
2522 So. Human Avenue,
Chicago, Ill.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za na-ročila za premog — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.

Poklicite Telefon: ROOSEVELT 4221.

Louis Stritar

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

so bolj trdega materiala, trma-se le težko omeha. Nekaj mož in vrlih mladeničev se je po-prijelo tako obzirno in odloč-no, da se mora razrušiti vsako nasprotstvo.

Slovenes sprejem smo pri-re-dili na praznik Brezmadežne in kar nad 30 jih je pristopil ter velikodušno oblubilo so-delovanje za najboljšo stvar v fari. Več jih je bilo zadržanih zaradi posla v drugih društvi, v istem času, teden se obeta še veličastnej sprejem druge nedeljo januarja. Kar pride po-časno in seveda premišljeno se obnese najbolje, postane ne-premakljivo.

Velikega pomena bo za na-so faro 35letnica njenega ob-stanka. Začenja se sedaj in bo prišla do prijetnega završka prvo nedeljo sušča s farnim banketom v šolski dvorani.

Družine, služeči (wage-ear-ners), farani in faranke dobit-ovsak po 50 tiketov, ki so od 1c do 50c. Tiketi so za 35 dobit-

kov, katerih vrednost vseh skupaj je okoli tisoč dolarjev.

Kontest je tudi za prodajanje

tiketov in sicer \$50, \$25 in

\$15. Kdor je v kontestu in ne

doseže nobene teh treh na-

grad, dobi 10% od svote, ka-

tero naberi za tikete. Prijave

lji našega napredka pri cerkv

o sebe na kontestu storijo zna-

no uslugo svoji cerkvi in še

urad, natančno navedeno.

zraven prislužijo sami zase. — Tako je modro ukrenil farni odbor pri zadnji seji, ker vsak želi olajšati fari težko breme; pravijo: dolg se mora znižati.

Rev. P. C. Z.

UREDNIKOVA POŠTA.

— Več raznih prispevkov, člankov in dopisov za božično številko je moralno radi po-manjkanja prostora izostati, kar naj dopisniki blagovolijo oprostiti. Obenem bodi iskrena hvala vsem sotrudnikom, ki so prispevali članke, črtice in po-veste za to številko. Bog pla-čaj Vašo naklonjenost prvemu in najstarejšemu slovenskemu listu A. S. v Ameriki!

— Steve Fabjan, East St. Louis, Ill. — Le pošljite, ako bo stvarno in je res tako, ka-kor pišete, bomo radi priobčili, seveda na Vašo odgovornost.

— H. T., Milwaukee, Wis. — Jugoslovanski potni list Vam lahko preskrbimo. Pošljite nam dve

T. C. Bridges:

Na pomoč

ROMAN.

"Pravim, moje ime je Andy — med prijatelji," ga prekine Amerikanec in Alan se zameje ter mu odgovori:

"All right, Andy, še kako me veseli, da se smem štetiti med vaše prijatelje."

Ni se še stemnilo, ko je Alan s Samom in Jimom odšel stražit. Peljal jih po širokih cestah; na obeh straneh so se dvigajo hiše, močne kot stolnice in zidane iz trdnega kamna. Nekatere so imele razpoke od potresa, večinoma pa so bile še dobre.

"Skoraj vse so prazne," reče Alan žalostno. "V starih časih je mesto štelo petdeset tisoč prebivalcev, zdaj pa jih je le še pet sto!"

"Kaj pa je vendar prišlo vmes?"

"Nič posebnega. Seveda jih je veliki potres uničil cele množice, toda bilo je to že pred tristo leti. Pleme se je pač izživilo in čejih Bakairi tudi ne podjarmijo, po mojih mislih ne bodo živelji dalje nego sto let ali kaj takega."

"Bakairi jih pa že ne bodo dobili," reče Sam pogumno.

"Pazi, da tebe ne dobijo!" pravi Alan ter potegne Samo vstran baš še o pravem času, da se umaknil puščici, ki je kreplko in volto udarila prav tja, kjer je prej stal Sam ter trepetala obtičala v tlaku.

"Ne pozabi, da prežijo po vsej pečini in da še ni tema."

Počakali so torej nekoliko v zavetju za nekim zidom, potem pa stopili dalje. Stena za mestom ni bila samo navpična, ampak naravnost previsna: ko so torej prišli tik do nje, so bili varni pred kopji in-puščicami Bakairov. Tu pridejo skupaj z Juanom in četo kakih dvajset Hulov.

"Je kaj novega?" vpraša Alan.

"Ničesar, razen da bi bila dva ali štiri naše može kmalu ubila velika skala, ki so jo treščili preko roba Bakairi," odvrne Juan.

"Nič novega," reče Alan precej srdito. "Juan, zdaj kar odidi in se dobro naspi! Moj bratranec Gregory in Andrew Milliken ti bo sta o polnoči prišla pomagati!"

70. Ko je divjal vihar.

Jim je še stal na straži, ko prav pred polnočjo zadene skupaj z Alanom.

"Naš čas je že skoro potekel," reče Alan. "Juan bo zdaj tu. Doslej je bilo vse mirno."

"Morda zato, ker so Bakairi izvedeli, da ste dobili ojačanja," meni Jim.

"Mogoče; vendar pa se je vsaj meni zdele nekoliko preveč mirno. Po celih tednih je to prva noč, da niso še ničesar poskusili. Zviti so kot opice. Neko noč nekaj zaslism in kmalu zasledim, da se nekaj sovražnikov spušča dol, vsaj misli sem tako. Ali mi jih niso spuščali le zato, da me premotijo in zapolijo na tem koncu stene in sem komaj še o pravem času spoznal prevaro in stekel na drugi konec, kjer so začeli zares napadati?! Bi-lo je potem nekaj časa jako živahn."

"Juan je že tu," reče Jim. "Kaj misliš, ali ne bo vesel, če še nekaj časa ostaneva tu?"

"Ne," odgovori Alan. "Ti in Sam se morata takoj vrniti, pa tudi jaz pojdem z vama."

Bilo je tako temno, ko so se vračali po praznih cestah med praznimi hišami domov.

"Nič se ne bi čudil, ako bi začelo deževati," reče Alan. "Prav sreča bi bila, ako bi hotelo," nadaljuje nato, "kajti Bakairi dežja nimajo radi. Vsaj doslej nikoli še niso poskušali ple-

(Dalej prih.)

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem Slovencem

ASHLAND GARAGE

Martin Miller

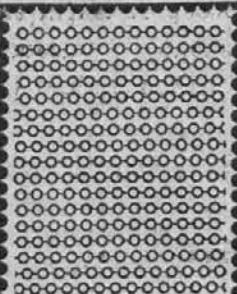
Popravljamo in prenavljamo automobile, pri nas dobite gasoline, olje, gumije za vaše automobile in vse kose in dele za automobile.

Naša postrežba točna — cene zmerne.

ODPRTO NOČ IN DAN

Naši telefonji: Canal 0393 in 4590

1600-08 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Vesel božične praznike in srečno Novo leto
želi vsem**JAKOB RESNIK**3599 E. 81st STREET, CLEVELAND, OHIO
Zastopnik Amer. Slovenca.**J. S. WIDGOJ**
SLOVENSKI FOTOGRAFIST

485 EAST 152nd STREET, CLEVELAND, OHIO.

Priporočam se cenjenim rojakom za izdelovanje
krasnih poročnih, družinskih slik po zmerni ceni. —
Pridite in preprčajte se sami.

POSTREŽBA TOČNA IN ULJUDNA.

Najprisrčnejša hvala vsem trgovcem, obrtnikom in
podjetjem, ki so naročili oglase v edinem
slov. kat. dnevniku Amer. Slovenec!Rojaki, ki ste naročeni na ta vrli katol. list, podpi-
rajte to zavedne slovenske trgovce, obrtnike in
podjetja!Vsem vesel blagoslovljene božične praznike in
srečno zdravo Novo leto!**ANTON JAKSETIČ**
Zastopnik Amer. Slovenca.

CLEVELAND, OHIO.

Poklon

**"AMERIKANSKEMU
SLOVENCU"**

od njegovega

dolgoletnega prijatelja

v Chicagi.

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

WENCEL'S DAIRY

Slovenska mlekarna

1818 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Tel. Roosevelt 3673

PRISTNO MLEKO

zdravstveno odobreno za vaše otročice dojenčke.
Steklenica našega mleka pomeni steklenico dobrega
zdravja. — Domače sirovo maslo, sir, jajca, vsako-
vrstne smetane, itd. — Razvažamo na dom, redno in
točno VSAKI DAN!

Poklicite nas na telefon 3673, da vas postrežemo.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Posvečena sredstva — bolhe,
muhe, megla, zdrženi atomi
in — Trunk.
(Konec.)

"Surely, these students are dominated by an intellectual blindness that can not be interpreted in any other way than that of obsession — duševna zaslepljenost teh (ruskih) študentov se ne more razlagati drugače, kakor da so obsedeni."

Drug list, ki ni katoliški, je napisal o početju ruskih ateistov:

"Vem, da bodo vse kohorte dvignite velikanski krohot, pač istinito — recimo odkrito — peklenški, infernalni, diaboličen krohot. Čisto naravno. Ponovno poudarim peklenški, diaboličen krohot, ne človeški krohot, dasi prihaja od ljudi ateistov vseh branč in sort.

Možgani, možgani. He, he. Človeški možgani, možgani ljudi. He, he. Brezstidna ciničnost brizga do neba, v nebo...,

pa bi mogla ta ciničnost biti človeška, izbruh človeških ateističnih možganov? He, he. Od ljudi prihaja, da, ampak za temi ateističnimi možgani je duh, ki presega v inteligenci vse človeške možgane, in skozi te človeške možgane prasketa ta peklenška inteligensa, ker so ti ateistični človeški možgani v njegovih službi, ker jih je — obsedel.

To ne velja samole o ruskih ateistih, tudi o slovenskih, ker pri vseh je enako, vse gih po šestnajst.

Kako utegne ta peklenški intelligent poplačati svoje hlape, skozi katere govorja in jih vleče kakor na žnorce, to je povsem njegova zadeva in zadeva tistih, ki stojijo v njegovem službi. Naj se med seboj pobota, kakor jim drago.

Pri preroku Danijelu (8-23) je zapisano:

"Tedaj bo nastopil, vladar, brez sramu v očeh, ves prekajen, in velika bo njegova oblast, ali ne iz lastne moči: razdejal bo vse na nečeven način: moril bo močne, moril ljudstvo svetnikov, kakor se mu poljubi in uspešno se bo posluževal svoje zvijače. Dvignil se bo, in ko se mu vse posreči, bo mnoge spravil ob življenje. Upri se bo zoper vladarja vladarjev, a končno se bo strl brez človeške roke."

S svojimi možgani mislijo, ti ateisti? He, he. Revčki so, ampak hlapi!

Peklenški šund iz Breezy Hilla pa pride svoječasno na vrsto.

RAČUNE

za luč, plin in vodo lahko plačate vsak čas v uradu "Amer. Slovenec". Tu si lahko kupite tudi "American Express Money Orders" za Ameriko in stari kraj.

STENSKI KOLEDAR
'AMER SLOVENCA' ZA 1930
JE GOTOV!

Vsi naročniki "Amer. Slovenca" ga dobre brezplačno. Naročnikom, ki žele več kakor enega in nenaročnikom posamezno po pošti 15c za Ameriko, Kanado in stari kraj.

Kdor naroči 10 komadov ali več, jih plača samo po 10c. — Priporočamo tajnikom in tajnicam društev Z.S.Z., D.S.D. in S.Z.Z. itd., da jih naroč skupno za člane.

V večje naselbine, kjer imamo naše zastopnike, jih bomo poslali za vse naročnike na zastopnike. Naročnike prosimo, naj olajšajo delo zastopnikom (cam) kolikor mogoče s tem, da gredo sami po koledar h zastopniku(c).

Kjer nimamo zastopnikov, tja bomo poslali koledarje posamezno po pošti. Isto v stari kraj in Kanado.

Uprava A. S.

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem Slovencem

ASHLAND GARAGE

Martin Miller

Popravljamo in prenavljamo automobile, pri nas dobite gasoline, olje, gumije za vaše automobile in vse kose in dele za automobile.

Naša postrežba točna — cene zmerne.

ODPRTO NOČ IN DAN

Naši telefonji: Canal 0393 in 4590

1600-08 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO ZADOVOLJNO NOVO

LETU 1930 ŽELI SLOVENSKEMU IN

HRVATSKEMU OBČINSTVU

Frank E. Palacz**POGREGBNI ZAVOD**

1916 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 1267

Tel. na rezidenci Rockwell 4882

Prvovrstna pogrebna postrežba pri pogrebih. Ce-ne zmerne. Slovenskemu občinstvu se najtopleje zahvaljujem za dosedanje naklonjenost ter se za isto še v naprej priporočam.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Božična priloga

IN THREE PARTS—PART II.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 19. DEC.—THURSDAY, DEC. 19, 1929.

V TREH DELIH.—II. DEL.

Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M.:

Prečudna zgodba božična.

BORNIH betlehemskej jaslicah je ležalo božje Dete. Bila je sveta božična noč. Pastirji so stali okrog in gledali božje Dete za začudenimi, iznenadnimi očmi. Dozoreli možje so bili med njimi, pa tudi zorni mlašenci cvetočih lic. Našli so bili znamenje: Dete v plenice povito in v jaslice položeno. Nič drugega niso videli nego to: Dete sniva in Mati čuva nad njim. Ali vedeli so, ker so jim angeli tako oznanili: tu pred nami leži Zveličar sveta.

Tudi angelov truma je bila pri jaslicah. Niso jih videli pastirji, vendar so angeli bili tam. In ti angeli so videli marsikaj z duhovnimi očmi, česar niso mogli videti pastirji s človeškim očesom. Videli so žar nebeške svetlobe, ki je obdajal nežno obliče spečega Deteta. In slišali so čudovite besede, ki jih sicer niso govorile mile ustnice Detetove, vendar so jih jasno čuli angeli božji. In opazovali so, kako se dvigajo kraljevski ukazi od drobne ročice rajskega Deteta in se dvigajo iznad zemlje tja v sinje višave, tja do zadnje zvezde v podnebnem vsemiru, ki še nikoli ni zažarela človeškim očem. In so šli ukazi navzdol v najgloblje morske globine, ki jih še ni merila roka človeška.

Dete prelepo je načahno odprlo premile očke in pogled mu je obvilen za hip na angelih božjih. In so spoznali ukaz, ki je njim samim veljal. Pojdite in vrnite se nazaj v višave nebes in stojte zopet ob prestolu Očeta! Tako se je ukaz glasil. Vsem angelom je veljal, samo dvema ne. Odšli so v trumah navzgor, le dva sta ostala ob jaslih. Globoko k tloru sta sklonila glavi in čakala posebnega ukaza iz ust Deteta Kralja.

Kakor da sniva, je Dete ležalo. Niso se mu gibale ustnice — pa vendar je povelje izhajalo od tam in čula sta ga angela božja. Prvi angel je bil angel Ljubezni in drugi angel je bil angel Moči.

In Dete jima je iz jaslic šepetaje govorilo: "Oče moj me na svet je poslal. Poslal me je, da prinesem na svet, kar vajini imeni povesta: da prinesem na svet Ljubezen in Moč. Tako hočem vsem in vsakemu služiti, nisem prišel, da si dvoriti dam. Pojdita, pojdi v mojem imenu! Potujta, potujta od mene poslana! Iščita od konca do kraja sveta, dokler ne najdeti najglobokejše ljubezen, ki svet je kedaj jo videl, dokler ne odkrijeta najjače moči, ki svet jo kedaj je doživel... Potem se zaupno vrnila k očetu nazaj!"

Angel Ljubezni in Angel Moči sta se sklonila globoko, pomolila in pozdravila sta — potem sta se v svet napotila. — — —

Potoval, potoval je Angel Ljubezni.

Meril je zemljo od tečaja do tečaja in iskal najglobljo ljubezen, ki bi bil zmožen je svet.

V mesta je stopil, trge, in hodil po ulicah navzgor in navzdol, neviden človeškim očem. Bil je nepoznan v družinah in v delavnicih je pazil na vse.

Povsod je našel boj in preprič. Povsod je srečaval razdor in zeleno zavist. Na vseh oglih mu je prihajalo naproti sovraščvo.

Povsod je našel tudi ljubezen. Ljubezen pred vsem tiste vrste, ki si nadeva nakitje lepot, pa ne zaslubi diademata čistosti svete. Našel je ljubezen, ki po zemljini in njenih blagrad medli. Ljubezen, ki je svetne lepote pijana, pa kvišku za zvezdam in podnebju ne more.

Pa našel je Angel tudi plemenito, posvečeno ljubezen, Ljubezen je videl, ki v očetih in materah plete in prede skrivenostne vezi tja v duši in srca otrok. Ljubezen je videl, ki v zlati obročku kuje zvestobo žena in mož. Ljubezen je videl, ki iz srca učencev raste v hrast hvaležnosti do učiteljev blagih. Ljubezen je videl, ki v življenju evete in smrti sadove prinaša: ljubezen prijateljev dragih.

Te in podobne reči je odkrival Angel Ljubezni.

Ali je to, kar iskati imam? Ali je to Ljubezen najgloblja? Vprašal se je Angel pač stokrat na dan in je še dalje in dalje iskal... .

Potoval, potoval je tudi Angel Moči.

Meril je zemljo od tečaja do tečaja in iskal najjače moči, ki svet jo kedaj je doživel... .

Obstal je med piramidami v puščavah Egipta in gledal in gledal. Ogromna množina človeške moči je bila vklenjena vanje. Ali pogled mu je šamil v tisočletja bodočnosti in videl je razkroj, ki ga zob časa v piramide vsekava.

Obstal je na Kapitolu premogočnega Rima in je videl, da se tja stekajo kamenite ceste od severa in juga, od jutra do večera zemlje. Železne legije pod vodstvom rimskega orla se zgrinjajo kot morski valovi po njih. Pa že je tudi video njegovo duhovno oko barbar-

In zgodilo se je, kakor prorokovano...

Rev. Evstahij, O.F.M.:

O Božič...!

O Božič, sveti blagi čas!
Ti sreča srčnih bolečin,
kako sladak je tvoj spomin,
ljubezni in miru dokaz,
ko stopil je med nas
kot človek večni Božji Sin!

O sveti, blaženi večer,
ko skrivne strune zapojo,
ko v duši pozvoni nebo,
povabi jo v božansko smer,
razljevanje mir — — —
Nazenkrat v nej je vse svetlo ...

O sveta, čudovita noč!
Zveličar blagoslov rosi,
On, Božji Sin od večnih dni,
ki v last Mu je najvišja moč,
postal naš brat nekoč
dobrotno je po Materi ...

O ljubezni sveti dan!
Vsem blage volje vir dobro:
naš dar, zaklad je sam Gospod.
O človek, veruj, upaj Vanj,
nf vzdih vzdih zaman:
k Očetu, Jezus, nam je pot!

**X SEM našim čitateljem in naročnikom, zastopnikom,
delničarjem, sotrudnikom in somišljencem želimo
vesele praznike v svetem zadovoljstvu in vseogre-
vajoči Ljubezni!**

UREDNIŠTVC IN UPRAVA.

ske narode s severa in od vzhoda, kako s silo svojih
mišic teptajo rimske legije v prah.

Obstal je Angel Moči v sijajnih sobahn močnikov zemlje. Nebotične načrte so kovale jih glave, vsa zemlja jim ima pasti pred noge in njih duh nedosežni se ne umakne nobeni sili sveta. Zmagovali so in rasli in rasli... Pa je še videl Angel, kako so iz njih samih vstajala sovražne moči, kakor demoni v črnih nočeh. Strasti iz lastnega srca so jih napadale in videl je Angel, da niso mogli se postaviti v bran. Junaki, pred katerimi je svet trepetal in klečal v prahu pred njimi, so bili brez obrambe proti strastem in podli sebičnosti — onemogli so se spotikali — padali, padali so...

In uvidel je Angel Moči, da v svetu samem nikjer ne najde resnične moči. Trajna moč je nepoznana na zemlji in nemočna postane na videz najjačja moč. Zasmilil se je svet Angelu in pomilovalno je majal z glavo nad njim.

"Ne izpolnim povelja," je žalostno pomislil. "Ne izpolnim ga, ker ga izpolniti ne morem. Ni je sile na svetu, da bi si mogel reči: Glejte, našel sem — moč!" — Povesil je glavo in se hotel vrniti, da potrka na vrata Očetova in svoj poraz skesanjo prizna.

Nenadoma je srečal Angela Ljubezni in ga na mah spoznal. Dvignil je prst in mu pokazal na goro in ga povabil s seboj na njen vrh.

Na gori sta stala z ramo ob rami Angel Ljubezni in Angel Moči.

Polna najglobokejšega strmenja sta zrla, kako visi in umira na Križu — Mož. In Umirajoči je odpr posimeli ustnice in je z ljubezni polnim glasom vzdihnil k nebesom: Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!

Angel Ljubezni je vzdrhtel! Za koga se dviga ta prva in edina molitev v nebo?

Tam okoli Križa stoji tolpa podivjanih človeških bitij. Kaj — ali so to res bitja človeška? Ali niso zveri, pobegle iz cirkusov rimskih, v človeške podobe oblečene — ?

Angel je videl vse, kar so počeli. Dvignil je ponovno oko na Umirajočega. Čudež! Videl je v Sreči, v tisto preveliko, ogromno Sreči, ki ga more imeti samo Zveličar sveta. Vsa ljubezen, ki jo je bil Angel srečal dotolej, je kresnica slabotna v luči nebeskega solnca ...

In je spoznal Angel božji, da je dopolnjena nalog njegova, da sme zopet domov, k Očetu nazaj, zakaj našel je iskani zaklad: najglobokejšo ljubezen ...

* * *

Vztrpelat je nedaleč od Križa Angel Moči.

Umirajoči je gledal že smrti v oko. O, koliko umirajočih je že bil videl Angel Moči na svoji poti križem sveta! Ne tisoč — milijon! Ali kje je kdaj umiral kot ta Umirajoči umira? Strelmel in strmel je Angel Moči. Čuj! Umirajoči je dvignil premrilo obliče, ustnice še enkrat odpril: Dopolnjeno je! Oče, v tvoje roke dušo izročam!

Cudež! Od Umirajočega rok, z žeblji prebodenih in na les prikovanih, so šla nevidna povelja navzgor in navzdol, do zadnje zvezde v vsemiru, do najglobokejše globine v brezdnih zemljem.

In je videl v tisočletja bodočnosti: Kakor na Kapitol v cesarskem Rimu... ne, ne! To niso legije rimske, preštevilne so trume prihajajočih. To so rodovi vesoljne zemlje, ne menijo se za rimske Kapitol — mimo njega greda, kot da ga nikoli ni bilo na zemlji. Na Kalvarijo se zgrinjajo milijoni, da najdejo — Moči!

Da najdejo Moč: nositi križe življenga brez godrnjanja in omahovanja; trpeti preganjanje in za sovraščvo vrniti ljubezen; zmagovali demone strasti, najhujše sovraže v lastnih srečih; vtrajati do konca v zvestobi in neupogljivem stremljenju za dobrim; umirati z besedami na ustnah in v sreči: Oče, v tvoje roke dušo izročam.

Vse to je videl Angel Moči in je vedel: Dopolnjena je naloga moja, zopet smem k Očetu domov. Zakaj našel sem moč, kot je svet se ni videl doslej... .

* * *

Preden sta Angela odšla, jima je Duša Kristusova naročila: "Idita sedaj in naj gredo trume angelov po svetu in naj oznanijo vsepovsod, kar sta našla vidya!"

Od takrat gre po vsem svetu od kraja do konca zemlje Veselo oznanilo, Evangelij najglobokejše Ljubezni in najjače Moči.

* * *

Ko bodo božični zvonovi zapeli, bodo stali oni angeli tudi pred nami, da, zopet pred nami.

Angel Moči bo blagoslovil naše čelo za boj, pa ne samo za boj — tudi za zmago.

Angel Ljubezni bo odpril naše srce za ljubezen, pa ne samo za človeško ljubezen — še vse bolj za božjo ljubezen, zakaj Dete v jaslicah nam tako glasno oznanja:

Bratje in sestre: Ljubezen je Bog!

F. S. Finžgar:

Skrivnost družine.

Kaj bo za večerjo,
Jožefa skrbi.
A Marija ga potrošta:
Saj večerje treba ni.

Betlehem šumi. Od vseh vetrov ga polnijo množice popotnih: jež in peš. Avgustovi pisarji praskajo, pišejo, popisujejo. Gneča pred oblastnim dvorcem gradi cesto. Z visokih kamel kličejo trgovci iz daljnjih dalj: "Pozdravljen rodno mesto!"

In srečujejo se oni iz Aleksandrije z onimi iz Mezopotanije. Po zdravju in družini, po kupljiji in blagu se sprašujejo. Prenočišča in gostišča se polnijo. Vse vre, vse kliče, vse plačuje in trosi. Imajo, ki na svetovnemu trgu pletejo, vozlajo, vežejo in režejo niti trgovine. In da bi prišli samo zaradi Avgustovega povelja? Kaj še? Za blago in profit barantajo, zaroke sklepa: Rahelo Jakobu in Abrahamu Saro. Ta-ko kaže gospodarna misel.

Betlehem šumi. Mrak lega; trudni pi- sarji zvijejo pergamente in papirose. Trume legajo za mize in segajo po čašah. Krog mesta plapolajo ogenjčki, krog katerih leže gonjači kamel in si pripovedujejo prerokbe: "O mladiki iz Jesetove ko- renine, o Njem, ki ne bo sodil po videzu, ampak bo sodil po pravici revne in se bo poganjal za krotke." — Tedaj bo prebival volk pri jagnjetu, leopard bo ležal pri kožliku; tele in lev in ovea bodo skupaj ho- dili in majhen deček jih bo gonil . . ."

V ta večer sta prišla Onadva: tesar z osličkom na povodcu in Devica-Zena iz Nazareta.

Betlehem šumi. Onadva trkata, prosi- ta. Od vrat do vrat. Gneča ju ne vidi. Vsak ima zase in s sabo toliko koristnih skrb. Odplove ju ljudska reka v predmestje. Tam so bajtarji, pastirji. Lovijo rimske de- narje, sami leže pred kočami, da preno- čujejo tujece. Vsak zase, vsak sebi. — Mi- mo zadnje kočico gresta Onadva in še mi- mo ognjev, mimo tistih, kjer si hlapci in sužnji pripovedujejo prerokbe o Cvetlici iz Jesetove korenine. In sedaj sta na bet- lehemske gmajne.

Z neba hrepene zvezde s tihim sojem za njima. Razjokalo bi se. Nad možem, ki se mu trese roka od skribi in se mu glava sklanja na prsi. Nad De- vico-Zeno, ki se, vtopljeni vase, smehlja in prisluška drobnemu kladivcu; pod sr- cem utriplje, raho, a se vendar čuje do zvezd, da trepetajo in se na gosto utrinja- jo na pot, koder se spotika trudni osliček.

In zdaj — kar trije utrinki hkrati se zabliskajo. Hribec zažari. Mož dvigne glavo in se ozre. V hribecu je votlina. Mož kré- ne vanjo. V njej je hlevet. Z nepopisno ljubeznijo pomaga mož ženi z oslička. Samoten volek vstane iz kota, zamrši in jih pozdravi po svoje. Mož pospravlja po hlevu, zbirja zjedi sena in slame, pogrinja bor- no posteljico. Nabere še suhljadi, poklekne h kupčku, kreše, da leta iskre in mr- mra:

k' nis' nas hotlo jerpergvat . . .
Oj ti mesto betlehemska.

Ozre se na Devico, ki se smehlja in gleda v daljine brez meje. On utihne in se zazre v te oči. Mimo njega gredo, ven, da- leč, iz večnosti v večnost, po vsej zemlji; vsa srca vidijo, vsa revna in obremenjena srca. In iščejo lačnih in žejnih pravice, in hromijo in gluhih in slepih in gobavih. Mož jo gleda in gleda. Ne ume. Odvezu- je popotno torbo: "Kaj bo za večerjo?" ga skrbi. "Saj večerje treba ni," ga tolaži Devica. "Naša jed je, da spolnimo voljo Očetova." Mož zadrgne popotno torbo in se sključi k ogenjčku; nad suhljadjo mirno gori plamenček, izpod nje žare oči oglja. Volek in osliček se ne ganeta, pajek pod stropom se je razkoračil v mreži in le gleda, gleda. Niti ogenj se ne upa praske- tati. Pusti okleščki gore kakor olje v sve- tiljki: tiho gore in svetijo. Mož v snu po- navlja besede Device: "Naša jed je, da spolnimo besede Očetove . . ."

Tedaj se odpre nebo. Zvezde vztrepe- tajo in od groze preblede. Rimski cesta se razkolje in iz nje se usujejo trume duhov, ki zarajajo nad gričkom. Luč ognja vtone v svetlobi nebes. Volek in osliček skloneta glavi do tal, mož se zbudi iz sanj in omahne pred jasli, kjer se mu smehlja nebogljeno Dete: "Da spolnimo voljo Očetovo . . ."

In že se gnete pred votlino vse polno- lačnih in žejnih pravice: pastirji in hlapci in dekle, tovorniki in poganjači, možje in žene, dekllice in dečki. Nebo žari, hribček gori, zvezde pojno glorio. In gloria pre- drami v Jutrovi deželi kralje. Kamele sed- lajo, na pot se napravljajo: da spolnijo voljo Očetovo — po Baalamu razdelo.

In že se gnete pred votlino vse polno- lačnih in žejnih pravice: pastirji in hlapci in dekle, tovorniki in poganjači, možje in žene, dekllice in dečki. Nebo žari, hribček gori, zvezde pojno glorio. In gloria pre- drami v Jutrovi deželi kralje. Kamele sed- lajo, na pot se napravljajo: da spolnijo voljo Očetovo — po Baalamu razdelo. Nebo in zemlja se zlijeta v eno, svet ob- čestvo prevzame vse: nihče sebi in zase ne živi: Mož za vse, Devica-Zena za vse, Dete za vse, pastirji in kralji — ne zase,

Zanj, in po Njem za vse, za sveto, božje občestvo . . .

Sveta noč svetega občestva . . . Betlehem pa šumi. Vse se gnete, vse se peha, vse hiti, vse skrbi — in vse sebi, vse zase. V zgneteni občestnosti — nobenega občestva. Avgust zase, krčmar zase, pismar zase in Jakob in Abraham in Izmael — zase. Ne Očetova — naša volja bodi. Volja sle, volja koristi, volja mogočnih, volja svete sebičnosti. Žemlja, samo Žemlja — nič nebes . . . Pastirji in hlapci in dekle pa gredo od votline in z njimi hodijo nebesa. Prerokbe si ponavljajo:

"Njegovo ime bo Emanuel — Bog z nami."

In tako se je izpolnilo: "V prilikah bom odprl svoja usta in drugače, nego v prilikah, jim ne bo govoril."

Spregovorila je sveta noč v prilikah in razodela skrivnost družine. Čemu Jožef Mariji, čemu Marija Jožefu, čemu oba Detetu? Za sveto občestvo. Družina je svedočna, temeljno občestvo človeštva. Toda ona ne vzklikje iz gole sle, ne požene iz korištosti, ne utrdi se v sveti sebičnosti. Ona je prečudovito dobro, največje socialno dobro. Ona je zmaga občestvene misli nad vsako mislio, ki poganja iz sebe le za sebe. Ona je triumf skupnosti, ona je izraz enotnosti volje, — v najgorji strasti ukročene.

Cemu mož ženi? Cemu žena možu? Zgolj zaradi sebične, sladkobridke sle? Zaradi nje, ki danes vriska, jutri joče? Danes omamlja, jutri grenko tezni? Ki danes druži, jutri trga na dvoje? Ki danes občestvo snuje, da ga jutri truje?

Kakšna je volja Očetova?

Prilika z betlehemske gmajne odgovarja: Družina je skrivnost svetega občestva. Je ognjišče, na katerem zgoreva sebični, hladni jaz, in s katerega greje lju- bezen, vsa polna žrtve. Jožef za Marijo, Marija za Jožefu, oba za Dete. Za Dete bo- rost v hlevcu, za Dete darovi kraljev, za Dete beg skozi puščavo, za Dete delo in borba za kruh: Dete pa vsemu vesolj- nemu človeštvu, svetemu občestvu, razodela na betlehemske gmajne!

Kje je luč?

Stoletja so minula. Narodi so rastli in propadli. Vstali so voditelji in zopet padli. Samosilniki so obvladovali in obvladujejo še človeštvu, ki živi v divjem kaosu, včasih čisto golo, brez sleherne moći. Gorje tiste- mu, ki bi se drznil plavati proti toku, ki bi hotel premagati kaos! Zaničevan, zasramovan, uničen in stir bo.

Kdo ne pozna kamenitih puščav s svojimi stanovanjskimi hišami in tovarniškimi dimniki? Kdo še ne videl ljudi, katerim se te puščave dom in domačija? Ti ljudje ne iščejo in ne morejo najti pota, ki bi jih po- veden v solinčno, vso jasno deželo, ki ure- ničuje vse sene o solinčnem sijaju, o logih in livačah. Sicer si skušajo ljudje ustvari- ti po onih puščavah oaze. Toda odkod naj prihaja studenčnika, ki bi napajala in o- življala te oaze?

Kamorkoli se ozreš, vidiš smrt in umiranje. Po mrkih, umazanih ulicah se igrajo še mrkeji otroci. Zivljenje se hoče razviti. Orok bi se rad igral, rad bi skakal in pel. Toda povsod same ovire. Tu sivo zidovje, tam smrtna nevarnost, tu zopet vzgojna metoda šol, učiteljev in staršev. Kal zivljenja se duši z vseh strani. Iz otroka postane bloudna senca, človek velemesta, človek, ki zre v uživanju in strasti vse življenje.

Raste v starosti. Njegov duh pa otopi. Širokega, svobodnega življenja ne pozná in obtiči v svoji ozkogrudnosti. Obteži se z denarjem in vsemi mogočimi materijami. Njegova posest mora rasti in se množiti, brez ozira na to, kdo mu je ustvaril vred- nost.

Stanujejo trumoma skupaj, ljudje teh puščav. V nasprotovanjih in sovraštvu jim gine življenje. Zavistno zra na svoje gos- pode-trote in si žele, da bi bili na njihovem mestu. Razdelili so si dneve tako, da imajo delavnik in nedeljo. Ob delavniku so sužnji trotov v svojih strasti. Divjajo, be- gajo in se podesa za čim več denarjem. Boj za obstanek jih da mnoga mislit. Vedeti morajo, kaj bodo jutri jedli. Skrb se pri- druži skrbi. Danes pokopljejo tega, jutri onega.

Ob nedeljah gre mnogo ljudi v cer- kev. Boga časte s tem, da so pobožni in da kleče. S prižnico se oznanjuje evangelij. Toda kmalu se je zopet vsakdanji delavnik povrnil. Vrtinec življenja jih obkroža. Pot in raj je težka in naporna, moč njiho- va pa slabotna.

Za vse ostale velja pa samo vsakdan- jest. Ime deli samo časovno razdalje. To so sence, ki jih nosi golji vrtinec, kaos in ki ne bodo nikoli dosegli brega. Oni čakajo

vedno na bežen čas. Saj je vse, kar poče- njava, edino prisilno delo.

Vso zemljo zakriva strašna tema. Go- sposod zemlje, človek, se plazi po tleh. Nje- gove oči so oslepeli. Zato ne more več naj- poti v višino. Marsikdo se je že skušal digniti; toda kmalu se je zopet zgrudil. Morda je to še večkrat poskusil; morda se mu je to že do polovice posrečilo.

Tema pa je gosta in črna. Zdi se, da je za človeške moči nepremagljiva. Samo nekaj jo more premagati: Ogenj, luč. Kjer sta ta dva, mora izginuti tema, ki je vendar samo pomanjkanje luči.

Vse človeštvu ječi in pričakuje odre- Šenja: Hrepeni po luči, ki bi razgnala temo. Pričakuje, da bi prišlo kraljestvo lu- či na zemljo.

Cuj, ali se ni oglasilo nekje daleč, pritajeno, kakor zvonenje svetih, božičnih zvonov?

"V začetku je bila Beseda . . . v nje je bilo življenje in življenje je bilo luči ljudi . . . Prava luč je bila ta, ki prihaja- jo na svet razsvetljuje vsakega človeka... In Beseda je meso postala in med nami prebivala . . . (Jan. 1, 1—14.)

Dogodek na sv. večer.

—n.

Med Slovenci je menda že od nekaj navada, da hodijo na vse kraje po svetu za kruhom. Menda je taka usoda zadeva oni lepi košček zemlje, kjer biva naš rod, da je bil stoletja in stoletja v sužnosti tujcev, katerim je suževal in delal za druge. Sam pa propadal in ni mogel gospodarsko nikam. Zato so naši ljudje hodili v tujino za zaslужkom. Ko se ni bilo Amerike in drugih krajev, so hodili slovenski delavci in rokodelci, na O- gersko, Bavarsko in druge kraje. Dogodek, o katerem bom govoril to pot se je resnično dogodil v bližini Blatnega jezera na Ogrskem. Pričeval bom ga je pred takimi 25 leti pri nas neki sodar, ki je bil v mladih letih na Ogrskem kot sodarski pomočnik. Dogodil se je tako-le:

V okolici Blatnega jezera so tiste čase okrog 1850. v veliki množini sekali smreke, ki so jih rabili za izdelovanje razne posode, kot škafov in drugih takih predmetov. Neki lesni magnat je imel tiste čase zaposlenih nad 200 delavcev v ta- mošnjem gozdovju. Tiste čase delavcev niso plačevali vsako soboto, kakor dandasnes. Pač pa o Božiču, za Veltkonoč in vmes pa so delavci na posebno prošnjo dobili kak goldinar predplačila — ali kar so nazivali tako plačilo p. d. "foršus." O Božiču pa je prišel gospodar z denarjem in je plačal svoje delavce, kakor pač so se dogovorili, ko jih je sprejel v delo.

Zeleznice po tistih krajin takrat še niso vozile. Ves promet se je vrnil s konji. Daleč na samoti, kake tri ure hoda od naj- bližnje vasi, pa zopet kake tri ali štiri ure hoda do gozdu, kjer so podirali in obdelavali les se je nahajala obcestna gostilna, kjer so lesni vozniki, katerih ni bilo malo tiste čase, krmili konje, se sami o- zivljajo in se zavzemajo za vse. Na koncu so se vodili v bližini Blatnega jezera na Ogrskem, pričevali se da je neznanec takoj zavzemal vse vse. Na koncu so se vodili v bližini Blatnega jezera na Ogrskem, pričevali se da je neznanec takoj zavzemal vse vse.

V kotu na mizici sta hčeri postavile štalico, prižgali svečke, ki sti jih kupili v Vesprimu, med tednom. Bil je svet večer in njen blaženi upliv se je čutil tudi v tej samotni obcestni gostilni. Domači so se po- govorjali o tem in onem, neznanec pa se je spravil za peč in tam navidezno dre- mal. Sin, ki je sedel pri mizi je parkrat opazil, kako je neznanec odpri oči, pa jih zopet hitro zaprl. Vedno večja sumnja mu je vstajala v srcu, da nekaj ni prav s tem neznancem in da človek mora imeti neke zlobne namene za ta večer.

Začulo se je lahko zvonenje, ki se je vedno boj približevalo. Znamenje, da prihajajo kaki vozniki ali potniki. Pa kdo naj bi bil, vpraša oče, v tem poznam času.

"Nihče drugi, kakor Uzcgay, lesni trgovci, saj so povedali, da pride noč, da jutri zjutraj plača drvarje," je rekel sin. Med tem se je slučajno ozrl na nez- nanca in zopet ujel njegov bistek pogled, ki pa takoj zopet zamičal, kakor bi dre- mal.

Pred hišo so se ustavile sani in v gos- tilno stopi resnično lesni trgovci Uzcgay,

moč sredne starosti in lepe postave. "Dober večer in vesel Božič," vošči- gospodilj, pričkal ter prosil za prenočišče. Komaj je zgotovil se na podu. Bilo je groza. Takoj naredi trden sklep, da roparje to zlobno nakano prekriža. Sreča je bila v tem, da roparji niso vede- li, da Januš spi v hlevu in da jih je čml. Potiham se splaži z postelje in odide v hišo. Vsa družina se je živahnno razgovarja- la s Uzcgayem, govorili so o raznih dogod- kih, ki so se dogodili ob svetih večerih.

"Ja," se je čul lahek tihoten odgovor iz krste. In oseba, ki je prišla na podje odšla. Januš je dobro slišal, ko so se zaprla vežna vrata, vedel je zdaj, da je to prišel povedat nekdo iz hiše.

Januš je bil na obenem silno prazno- veren. Ko je premisileval, kaj bi to bilo so-

ga motile strašne misli, da je mogoče kak

duh, ki je prišel mrvatka obiskat. V tem

premisilevanju začuje zopet glas. Prisluh- ne in sliši, da se mrvatka v krsti pogovar- jata. Po napetem prisluškovaju začuje,

da sta mrvatka se pogovarjala, da je tre- ba Uzcgaya kar najhitreje umoriti, tako,

da će mogoče, da ne bi niti domači tega začuli. Potem ga zanesi v krsto in zap- gleda, da se je sinu ta pogled zapičil glo- boko v srcu. Takoj po večerji je v veži de- jal materi, da je to silno čuden človek, ki se ga je za bat. Tudi hlapcu je pozneje razdelil to misel v hlevu.

Hlapec Januš je štel nekaj nad 50

DOGODEK NA SVETI VEČER.
(Nadaljevanje z 8. strani.)

Izra mize plane oče gostilničar in Uzcgay, mati in drugi, vsi preplašeni in iznenadeni, kajti ti niso vedeli zakaj gre.

"Za božjo voljo, kaj je?" kriči gostilničar.

Štefan in Januš ne odgovarjata, marveč hitro zvezeta neznanega moža na nogah in rokah. Iz glave je lila možu kri. Štefan skoči po vode, mu spere rano in obveže.

Oče, mati, sestre in lesni trgovec Uszgay so bili vse iz sebe, ne vedoč, za kaj gre. Oče je mislil, da je Januš pobesnel, ko je mož pobil s sekiro, pa je Stefan začkal, da takoj pove za kaj gre.

"Vidite," spregovori Štefan, "ta-le tu, ki leži v nezavesti, in ona dva, katera je pripeljal ta v krsti kot mrtvaka, so trije roparji. Sreča vseh nas je, da jih je Januš čul, drugače bi bili najbrže kmalu vsi mi mrtvaki. V krsti sta ležala dva živa roparja. Ta, ki se je izdal, da jih pelje v Vesprim, je tretji ropar, ki je imel načrt, kakor hitro bi mi zaspali, obvestiti o-stala dva, njima odpreti hišna vrata in nato so imeli načrt umoriti gospoda Uszgaya in še druge, oropati vse in pobegniti. Januš je to zaslišal, ko je prišel ta-le na pod obvestit ostala roparja v krsti, ko je šel pred kratkim iz hiše, da je g. Uszgay že tukaj. Slišal je natančno, kaka navodila jim je dal in potem pogovor roparjev samih na podu. Krste sva trdno povezala; tako imamo ujetia ona dva na podu in tega tu. Njihov načrt je prekrižan. Jutri pa jih odvedemo v Vesprim, da jih zapro in kaznujejo za ta grdi zločinski načrt, ki bi ga bili sigurno izvršili, da se jim posreči."

Z velikim začudenjem in strahoto so poslušali te besede gotilničarjevega sina Štefana. Trgovec Uszgay je skočil k Štefanu in ga objel in nato še Januša, rekoč: "Fant, vama se imamo vsi zahvaliti za naše življenje, ki bi ga, kakor vidim, res zgušili, če bi se tem roparjem posrečilo, kar so snavali."

Januš je postal na straži pri nezavestnemu roparju v hiši, drugi pa so se podali na pod, da vidijo, kaj delata roparja v krsti. Preklinala sta v brcala, a iz krst nista mogla, ker povezane so bile premočno.

Štefan, trgovec Uszgay in Januš so se zmenili, da ne bodo čakali jutra, ampak, da naprejejo konje in se podajo z roparji v mesto takoj. Ni vzel dolgo, ko je Januš

uredil dvoje sani, napregel konje in na to so naložili krste z roparjem in tretjega, ki je bil še vedno v nezavesti, so polohili na slamo poleg krst. Uszgay je vozil, Štefan in Januš pa sta sedela v ozadju in stražila, da bi se ne bi posrečilo kateremu izmed roparjev se osvoboditi in pobegniti.

Bilo je blizu pete ure zjutraj na sveti dan, ko so prižvončki ljudi konji s sanimi v Vesprim. Pred orožniško postajo so se ustavili, zbudili orožniškega stražmojstra in mu razodeli, kaj so pripeljali in povedali vso zgodobicu. Orožniški so dali odpeljati roparje v ječo, tam so jih razvezali in pri njih našli dolge nože in drugo razno orožje. Roparji so izpovedali, da je res, kar se je zgodilo. Bili so pa to trije drvarji, ki so bili v službi trgovca Uszgaya, a jih je premagala sebičnost in so zasnovali, da umore lastnega gospodarja, ga oropajo in z denarjem, ki je bil namenjen vsem gozdarjem za plačo, pobegnejo.

Lesni trgovec Uszgay pa je v zahvalo nato bogato obdaril hlapca Januša in gostilničarjevega sina Štefana, ki sta ga na sveti večer rešili sigurne smrti pred omenjenimi roparji.

Kaj so vse "zmogle" copernice?

—n.

"Kaj? Ali ni o čem drugem pisati, kar' ravno o copernicah in copernijah?" poreče prav gotovo ta ali oni čitatelj teh vrstic. Jaz pa pravim, naj pravi kdo kar hoče.

Ne gre za vprašanje, če so na svetu kedaj res bile copernice ali ne, in če kdo verjamame, da so bile, ali da so še. Pisec teh vrstic ni nikdar verjel in nikdar ne bo, ne v copernice, ne v njihovo bivanje, ne v njihovo moč. Da pa o njih pišem, je vzrok to, da je med našim ljudstvom še danes mnogo takih, ki imajo neomajano vero, da copernice so in da se s copernicami ni za šaliti.

Naši starejši doma v starem kraju vedo še danes praviti take zgodbice o copernicah, da se strahopetnim kar lasje ježijo. Zlasti po vinorodni Dolenjski je tega blaga toliko, da ga nikdar ne zmanjka. Ta ti pripoveduje na široko in dolgo, kako so ga

copernice vodile, drugi zopet, kako je videl, da so plesale in kaj so počenjale. Te pripovedke o copernicah niso zanimive toliko radi tega, da bi bile resnične, pač pa radi silne domisljavosti in praznoverja, ki se vleče skozi te pripovedke, kakor brezkončna nit.

Ko sem še doma v kratkih hlačah tekal okoli, sem čestkrat čul od ljudi o copernicah. Moj oče k sreči tudi ni v nje veroval. Ali huda zamira je bila, če je kedaj kakemu gostu, ki je prišel k nam v gostilno, ugovarjal, da je v copernice verovati prazna vera. Kaka stara korenina bi takemu ugovoru tako zamerila, da bi jo ne bi lo nikdar več v našo gostilno, če bi jo kdo hotel prepričati, da na svetu ni res copernic. Še danes se spominjam, kako sem poslušal nekoč nekega mizarja, ki je pravil svoj dogodek. Mož je bil dober, izvrsten mizar. Ali med Dolenjci je navada, kdor je dober delavec, je tudi dober pivec. Tak, so rekli naši starci, da dela za tri druge, pa zna tudi za tri druge v "flašo" pogledat. Take, ki so večkrat za tri druge v "flašo" pogledavali, so kajnada copernice imele pod posebno komando. Ko so ob večerih po sklepku pogledavanja v "flašo" dali neradi in s težkim srcem oštarijam slovo in lahkočno, so jih čakale zunaj v črni noči copernice in so jim pomagale voziti običajno barko proti domu. Ampak copernice so vseh muh polne, saj so v zvezi s samim ta spodnjim in zmorojo vse, kar hočejo. Zato so se s posebnim veseljem zabavale s takim, ki so ga, kakor so se sami včasih bahali, nesli več v želodcu, kakor ga zmorojo nesti na rami. Zanimalo bo morda koga, če povem, kaj se je zgodilo dotičnemu mizarju neke noči.

Vesel, dobro razpoložen od gledanja v "flašo" in v veliki žlahti s tistim, ki je bil v "flaši", se je prizibal okrog 11. ure zvezcer mizar iz neke oštarije. Navado je imel, da je na taki poti proti domu še kako oštarijo obiskal, če je slučajno kje bila še odprta. Po poti pa je pel svojo običajno himno:

"Terezinka zgodaj vstala,
Terezinka zgodaj vstala . . ."

V takem razpoloženju in ob glasnom prepevanju njegove priljubljene himne se je pot odpirala pred njim. Globoko zatopljen v svojo prelepno pesem, je pa na nekem križpotu krenil na pot, ki ni videla proti njegovemu domu. Mizar na to ni pa-

(Dalje na 10. strani.)

METROPOLITAN STATE BANK

2201 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

želi vsem svojim vlagateljem in klijentom radostne božične praznike in srečno, zdravo in uspešno Novo leto 1930.

**Božični Hranilni Klub
(CHRISTMAS SAVINGS CLUB)**

navadi človeka sistematičnega varčevanja. Prihranjeni denar v božičnem hranilnem klubu pride človeku prav, kadar se najbolj denar potrebuje, za nakup raznih božičnih daril, itd.

Začnite in vpišite se takoj v naš božični klub, da boste lahko praznovali z radostjo božične praznike v prihodnjem letu.

NAUČITE VAŠE OTROKE

takega sistematičnega varčevanja. Z vsakim malim zneskom lahko začno in prinašajo potem tedensko v hranilni klub.

NE POZABITE,

da mali znesek na teden, ki ga vplačate v božični hranilni klub, Vam bo prinesel velik Božič v prihodnjem letu!

PRISTOPITE V BOŽIČNI HRANILNI KLUB!**NAŠA BANKA**

je pod vladnim nadzorstvom in pod stroškim nadzorstvom "Clearing House".

Kapital in prebitek... \$450,000.00

Promet \$3,500,000.00

Uradniki:

JOHN B. BRENTA, President
JOHN KROTKAS, Vice-President
S. A. SZYMKIEWICZ, Vice-President
STEVE S. TYRAKOWSKI, Vice-President
JULIUS C. BRENTA, Cashier

Direktorji:

JOHN B. BRENTA, JACOB TYRAKOWSKI,
JOHN KROTKAS, EDWARD MAU,
S. A. SZYMKIEWICZ, FRANK GRILL,
JULIUS C. BRENTA, J. MACKIEWICH,
JOS. ZIENTEK, ALEX DARGIS.
EMIL A. BASENER,

Želite imeti \$100?

Kako dobro se človek počuti, ako ima za Božič prihranjen po-sebno vsoto denarja, kot n. pr. \$25., \$50. ali \$100., s katero potem nakupi primerena darila za drage domače in prijatelje.

Pa če tudi nahranjene vsote ne porabi v ta namen, naloži jo lahko potem v hranilno knjigo po 3% obresti, in pripravljen ima sam svoj rezervni sklad, ki mu je na razpolago za vsak slučaj.

Pridružite se našemu božičnemu klubu za 1930.

ki se sedaj snuje in navadili se bote sistematičnega štedenja, ki je go-to ena izmed najbolj hvalevrednih navad.

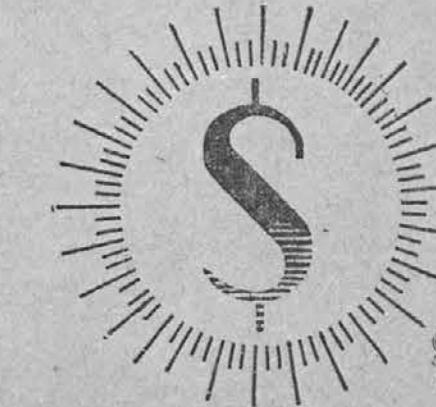
Plačuje se lahko po 25c, 50c, \$1.00, ali več na teden, ali pa oni teden, kadar imate plačo.

LETOS SMO RAZDELILI SKORO \$200,000. MED ČLANE; ALI STE BILI TUDI VI MED NJIMI?

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Premoženje nad osem milijonov dolarjev.

Obenem tem potom voščimo vsem našim vlagateljem in klijentom radostne in zadovoljne BOŽIČNE PRAZNIKE in srečno uspeha polno NOVO LETO!

Varnost

je najboljše geslo za vsakega človeka pri delu in povsed.

Naša banka je klub temu, da je s svojim načelstvom pod stalnim državnim in vladnim nadzorstvom tudi v zvezi s chicagosko "Clearing House Association", kar je najboljši dokaz, da je zavod vreden vsega zaupanja vsled dobre protekije za vse slučaje.

Zato ste kot klijent te banke popolnoma zagotovljeni glede varnosti v največji meri, ker vaše vloge so najbolj zavarovane.

Mi plačamo po 3% obresti na vloge. Posojujemo, zavarujemo vsakovrstno poslopje proti ognju, tornadom itd. — Dajemo v najem varnostne bakse, prodajamo hipoteke in bonde, ki dajejo 6% obresti. — Pošljamo denar na vse strani sveta. Naša banka je dovolj velika, da Vam postreže v vseh ozirih!

NAJNIŽJE CENE V MESTU!

Posebni "CROSLEY" Radio
za samo \$89.50

Osem tubov, popolen in vse električen.

— NA LAHKE OBROKE —

B. & F. Radio Co.

Hiša postrežbe in poštenosti.

101 E. JEFFERSON ST. JOLIET, ILL.

Telephone 7080

Vesel Božič in srečno Novo leto

želijo vam uradniki, direktorji in vsi vposljenci te banke. Naj vam bodo ti prazniki najsrcenejši kakor tudi prihodnje leto, da bi bilo uspešno in napredka polno za vse Vas!

**FIRST NATIONAL BANK
OF JOLET**

Najstarejša in največja Jolietova banka.

NJENI VIRI SEGATO NAD \$20,000,000.00.

JAHNEKE BROTHERS

SPOLOŠNI PREVOZ — PRTLJAGE IN DRUGE SELITVE.

604 Cass St. Tel.: 252; Res.: 4177. Joliet, Ill.

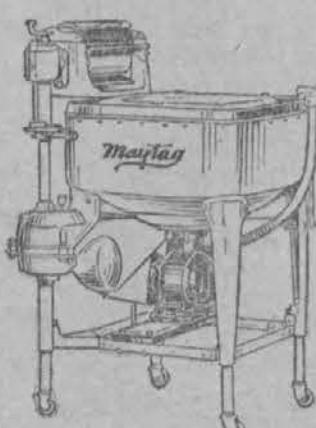
VESELE PRAZNIKE VSEM!

M. PLANINŠEK

SLOVENSKA MESNICA in GROCERIJA.

1614 Elizabeth Street, Tel.: 6244 Joliet, Ill.

Vesle božične praznike in srečno Novo leto vsem cenjenim odjemalcem ter se še že v bodoče priporočam. Pri meni dobite vsake vrste domača kranjske klobase, kakor tudi grocerijo in zelenje. Zmerne cene — poštova točna.

Kupite MAYTAG
Aluminasti Pralni
Stroj za Božič!

Poklicite telefon :2569 in
zahtevajte, da pride
vam na dom demonstrirati.

**Will County
Maytag Co.**

309 NO. OTTAVA STREET, JOLIET, ILL.

ZAPOMNITE SI,

da vas sodijo po obleki, ki jo nosite!

Naša NATIONAL CISTILNICA se bavi praktično z obrtjo čiščenja oblek in barvanja oblek že nad 20 let. Ima v tem oziru bogate skušnje, katere vam jamčijo potrebno znanje in sposobnost, da vam izčisti in ponovi vaša oblačila.

Posebno iznenadenje Vas čaka!

National Dye Works

EXCLUSIVE CLEANERS TO THE TRADE

GOWA HICKORY ST. JOLIET, ILLINOIS

Božična in novoletna voščila jolietskih trgovcev in obrtnikov.

KAJ SO VSE "ZMOGLE" COPERNICE?

(Nadaljevanje z 9. strani.)

zil, ampak koracal je dalje, se malo zibal semtertja, saj kdor nese težko breme, pa naj bo že v želodcu ali pa na hrbtni, pač ne more iti tako ravno, kakor bi "spago" opel. Glavno je, da se je pred njim odpriala pot, da je mizar lahko šel po njej naprej. Saj kadar je človek precej pod uplivom onega, ki je v "flaši", misli, da vsa pot vodi do njegovega doma. Pač prave cesarske misli!

Zgodaj zjutraj, to vem, da sem se v poselju bil, sem začul tisti pondeljek jutro pogovor mojega očeta in tistega mizara. Pred hišo sta bila. Mizar je hreščavga glasu (ker je svoje vokale v grlu preveč razstimal prejšnji dan pri petju svoje himne) očetu pravil: "Tac'ga, Janez, pa še nisem doživel, kakor nočoj."

Oče so ga kajpada poslušali, svoje pa misili, mizar pa je pripovedoval, da je celo noč hodil po nekem brinju in trnju. Vse je obšel, hodil ure in ure, pa iz tega brezkončnega brinjevega in trnjevega kraljestva ni vodila nobena cesta ne pot. Sele, ko se je jutranjica prikazala in so se za Gorjanci pokazali prvi znaki jutranje zarje in ko je zazvonil v farmi cerkvi veliki zvon, se je mizar zavel, kje je. Znašel se je tam gori v brinjevih grmih pod sv. Rokom, nekje v tamošnji okolici. Pretipal se je, če je še cel, potem pa mahnil proti svojemu domu. Mimogrede se je pri menjem očetu ustavil, poplahnil svojo nevoljjo s pol frakljem brinovca in obenem obrazložil očetu zgodbico, ki jo je doživel isto noč. Kaj mislite, koga bi se dolžilo za ta čin? Koga druga, kakor preklicane copernice. Ako bi ga te ne vodile, bi bil mizar srečno domov prisel, tako pa je moral siromak celo noč potovati po brinju in trnju, iz katerega pa ni vodila nobena pot ne cesta.

Kadar se spominam na copernice, pa se spominam tudi na tistega mizara in posili me smeh . . .

Drugi slučaj. Mož, o katerem ni nikje veden nič slabega, tudi pijanjeval ni. A vero v copernice je imel pa tako, da bi vsakemu svetu vojsko napovedal in bi se vojskoval celih sedem let za to, da so na svetu res copernice. Ta mož je nekoč pripovedoval:

"Sel sem v gozd, da nasekam leskovih držajev za grablje. Bližala se je že zima in pozimi je treba popraviti in pripraviti

razno orodje za naprej. V ta gozd sem hodil že nad 50 let. Še kot otrok gozd sem znal vsa pota. A to pot se mi je dogodilo nekaj, kar še ne na svetu. Tam, pri Malih tratih, sem krenil na pot, da ogledam, kje bi se kaj leskovia dalo nasekat. Kod sem hodil potem, ne vem nič. Hodil sem in hodil, naprej in naprej, od 9. ure zjutraj pa blizu do treh popoldne. Nikakor se nisem spoznal, kje sem, šele potem sem zaslišal, da nekdo vole poganja; grem v tisto smer in srečam tega in tega in tam sem se zavedel, kje sem."

Tako mož. Kaj je bilo? Bog zna! A mož je trdil, da so to povzročile copernice. Rekel je, da mu je že njegov oče pravil, kake so včasih za grmomi skrje copernica in položi čez pot, po kateri slučajno gre kdo, neke vrste palico. Ko človek preko tiste palice stopi, zgubi vsak spomin. Tedaj stopi preden v nevidnosti copernica in ga vodi in muči. Kar naenkrat ga spusti, in kadar to stori, se zopet takra žrtev zave, kje je.

V resnici je pa to amnezija, to je zguba spomina. Pride včasih in to marsikom, da človeka za nekaj časa zapusti vsak spomin in tedaj ne ve ničesar, kje je, tava, pa ne ve kod, silna skrb ga tare. Navadno se to prigodi le za nekaj minut, a človek misli, da je to trajalo celo večnost. Nekateri trdijo, da se uštavi v možganih tozadenvi obrati, ki je v zvezi z misljivo. V tem stanju človek ne ve nič. Kakor hitro ga kdo nagonovi, se zdrami. Pri nekaterih traja pa to tudi več ur in več dni. Še ne dolgo, je zapustil vsak spomin v Chicago neko deklico. Prišla je na policijo, pa ni znala povedati svojega imena, ne odkod je, sploh nič. Pač svoje vrste slučaj.

Kadar se je to dogodilo našim prednikom, stari ljudje doma so dolžili tega zla copernice.

Tretji slučaj. V sosedni vasi pri neki hiši krava ni imela mleka. Imela ga je po prej po 16 litrov na dan. Vse so poskušali, pa nič ni pomagalo. Gospodinja in gospodar sta kmalu osumnjala neko ženo v vasi, da je vzrok vsega tega. Na tistem sta sepetala celo sosedom, da je ta "suhu hudič", copernica, in da hodi ponoči njihovo kraljevo mleko. Neka sosed pouči kmetico, naj gre tja nekam pod Kum, tam je vseveden mož, ki ti v "spieglu" pokaže, kdo je tvoj (Dalje na 11. strani.)

"Sel sem v gozd, da nasekam leskovih držajev za grablje. Bližala se je že zima in pozimi je treba popraviti in pripraviti

Vesel Božič in srečno zdravo Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

**RUBY STREET
GROCERY & MARKET**
A. Gregorich, lastnik.

200 RUBY STREET, JOLIET, ILLINOIS
Phone: 6886.

Pri nas dobite vedno najboljše domače kranjske klobase, vse vrste suho in sveže meso in najboljše grocerijo. Pridite in prepričajte se, da prodajamo najboljše blago za zmerno ceno in da naša postrežba je prvorstna.

NORRIS ELECTRIC CO.

607-609 North Chicago Street, Joliet, Illinois.
Phone: 5328.

Pri nas dobite vse električne potrebuščine. Napeljavamo žice za razsvetljavo v hiši in druga poslopja.

FRENCH BAKERY

NA DEBELO IN NA DROBNO.
112 East Jefferson Street, Joliet, Illinois.
Phone: 4352.
NAJBOLJŠE PECIVO VSEH VRST. — VESELE PRAZNIKE VSEM!

JOHN N. PASDERTZ

Vesle božične praznike in srečno Novo leto želim vsem čitateljem "Amer. Slovenca"!

— GROCERIJA in MESNICA —
Cor. Center and Hutchins Streets, Joliet, Illinois.
Phone: 2917.

Phone: 5099.

Columbia Bakery Company

— KRUKH IN VSE VRSTE PECIVO —
Kupite vaše božično pecivo pri nas!

1115-17-19 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.

MARY CHRISTMAS and A HAPPY NEW YEAR

The White Store

Naša novejša in nova trgovina je sedaj najbolja

JOLIET, ILLINOIS

Zgradili smo jo za vašo udobnost! Se priporočamo v naklonjenost!

The Will County National Bank želi vsem Vam in Vašim ljubljenim PRAV VESELE PRAZNIKE!

Izredno veselje za nas, da vemo, da smo vedeni naredili vse, kar je bilo mogoče v zadovoljstvu in prospahu mesta Joliet in njegove okolice, da so imeli naši mestni in okoliščani veseli in prosperitete polne dneve, zlasti pa vsi naši klijenti in vlagatelji.

da je postrežba, ki ugaja vsekemu,

Will County National Bank
JOLIET, ILLINOIS.

JOHN A. BLUTH

NOVA SLOVENSKA

mesnica in grocerija.

1407 CORA Street, Tel. 3390, Joliet, Ill.

Se priporoča slovenskemu občinstvu v naklonjenost ter obenem želi vsem odjemalcem in prijateljem vesele praznike in srečno Novo leto!

Najprisrječe se zahvaljujem vsem, ki so naročili oglase v tej božični številki. Naročnikom Amerikanskega Slovenceva te trgovce in obrtnike najtopleje priporočam v naklonjenost!

Vsem naročnikom vesle praznike in srečno Novo leto 1930!

John Kramarich

1614 CORA STREET,

Zastopnik Amer. Slovenca v Jolietu.

Star

Jewelry Store

717 N. CHICAGO STREET

Si jemlje to priložnost in vam vošči veselle božične praznike in srečno Novo leto!

MORTIMER BERKOVITZ,
poslovodja.

RAVNOKAR ŠMO PREJELI NOVO POŠILJATEV DEMANTNIH moških in ženskih zapestnih ur, prstanov, manikularnih sestavov v, zlatnine.

Frejeli smo tudi popolno zalogu muzikalnih instrumentov in vse električne RADIO.

PAZITE NA NAŠ ELEKTRICNI NAPIS.

Star Jewelry Store

B. Berkovitz, lastnik

717 NORTH CHICAGO STREET,

Corner Chicago and Jackson Sts.

JOLIET, ILLINOIS.

Phone: 4097.

\$24.00

Accurate Electric

Time — Day and

Night.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

Naj vas vse Gospod obdaruje s srečo, zdravjem in zadovoljstvom!

Emil A. Basener
REAL ESTATE
Zavarovalnina

2116 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem odjemalcem in prijateljem

Math Kremesec
SLOVENSKA MESNICA

1912 W. 22nd STREET CHICAGO, ILL.

Telefon Canal 6319

Dobro, okusno in sveže meso, perutnino in vse drugo za božične praznike dobite pri nas. Slovenskim gospodinjam se toplo priporoča v naklonjenost! Naša špecialiteta so mesene in krvave po domačem načinu delane klobase. Poskusite jih!

Voščim vsem mojim odjemalcem

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

in se zopet za naprej priporočam!

Obenem naznanjam slovenskemu in hrvatskemu občinstvu, da imam v zalogi najnovije

Eveready Screen - Grid Radio

PRIDITE IN OGLEJTE SI JIH!

JOSEPH MANTEL
Hardware and Furniture

ELY, PHONE 56-R. MINNESOTA.

Vsem mojim odjemalcem in čitalcem A. S. želim vesle božične praznike in srečno Novo leto 1930.

Frank Pengal
TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM
Ely, Tel. 57 Minnesota.

VESELE PRAZNIKE VSEM!

Laing Hardware Company
Ely, Tel. 36, Minnesota.
V zalogi ima najboljše Majestic Radio.

The Miller Store Co.
VSE VRSTE GROCERIJO V ZALOGI.
34 E. Chapman St., Tel. 31, Ely, Minnesota.
Vsem vesle praznike in srečno Novo leto!

— VESEL BOŽIČ VSEM! —
M. J. MURPHY
Vse vrste obleke za može in fante.
V zalogi imamo vse vrste božična darila.
Ely, Minnesota.

KAJ SO VSE ZMOGLE COPERNICE?

(Nadaljevanje z 10. strani.)

sorvažnik, ali kdo ti copernije uganja. In res se je gospodar nekega dne s polnim ce-karjem prekajenega mesa, najlepšo koško in s par steklenicami najboljšega vi-ni podal na pot k vsevednemu možu. Pri-šel je do njega. Izročil mu je suhe krače, kokoš in vino in ga prosil, naj mu pokaže tisto, ki mu hodi ponci kravo mleč. Mož je bil prefriganec in neke ljudi skubel in viekel, da so mu nosili jestivne in celo de-nar. Ta pove kmetu, da naj gre domov, naj koplje en meter globoko pod jaslimi v hlevu in na en meter široko. Kar bo našel v tej jami, naj sežge. Videl bo, da bo to pomagalo.

Kmet je šel domov in res takoj v mra-ku se spravi kopati. Kmalu je naletel na kamen pri kopanju. Naprej ni mogel. Bila je skala, ki je držala notri pod sosedovo hišo. Ko je kmet začel razbijati kamen pozno po noči, se je začela stresati celo so-sedova hiša, da so se vsi zbudili. Sosed, ki ni bila na kaj takega navajena, se je oblekla in šla pogledat, kaj se godi. Naj-prvo pregleda vse okrog svoje hiše in ker ni nič našla, je šla še okrog sosedovega hleva. Bilo je okrog polnoči. Da se prepri-ča, kaj je, pogleda v hlev in vidi, da sosed koplje pod jaslimi in razbijajo po kamnu. Bila je pa to ravno tista, katero je kmet sumil, da je copernica in da hodi njegovo kravo mleč. Ko jo zagleda, zreji: "Aha, hudič suhi, si prisel, da bi molzel, ti bom že pokazal!" in jo s težkim kladivom "ma-co" ubere za rno. Komaj je sirota ušla, drugače bi jo kmet še pobil. Daleč na-ekrog se je potem govorilo o njej, da je copernica. Pa je bil le samo slučaj, ki se je dogodil, kakor sem omenil. Tako je praz-noverje privedlo med omenjenima hišama večno sovraštvo, ki morda še danes traja, kdo ve . . .

Praznoverja o copernicah je še danes mnogo med starejšimi. Vendar polagoma izginja. Mladina, ki gre po svetu, se vrača z drugimi nazori. Izobrazba je tisto sred-stvo, ki dela pot v človeške možgane in tam ustvarja druge nazore.

Kmetijske šole in razni listi, izdajani nalača za živinorece, danes poučijo točno gospodarje, kaj je vzrok, da krave nimajo mleka, da prašči bolčajo itd. In kjer se držijo danih navodil, pridejo kmalu na sled, ali nesnagi, ali nepravilni krimi in

stanje se zboljša. V starih časih pa so bile krije vsega tega "nesrečne copernice", stare ženice, ki so bile pa pri tem tako nedolžne, da bolj biti niso mogle.

Danes pripovedujemo ali pišemo o copernicah samo se za kratek čas, da se ob takem pripovedovanju smejemo na račun coperničkih dogodkov. Copernička republika na Kleku je izginila, odmrila je s sta-rejšimi rodovi in mlajši rodovi je ne po-znajo več. Prav je, da jo ne!

Mało zabave za praznike.

Pretkanec.

Stranka: "Ali prodate obo konja tudi na kredit?"

Posestnik: "Tudi. Samo mi morate za-staviti kakso vrednost, ki dosega vsaj polovično vrednost kupljenega blaga."

Stranka: "Potem je to enostavno. Jaz kupim obo konja in Vam enega takoj za-stavim . . ."

Kako je uporabil kislo vino?

Star veterajner iz vojne leta 1866 zoper Italijane je priporočeval: "Leta 1864 je bilo kislo vino. Dve leti je ležalo doma. Kar je nastala vojna z Italijani. Tedaj so vse vino rekvirirali in hajd na vojsko z njim. Pa ga niso pilii. Tako je bilo kislo, da so ga na Italijane streljali. In kamor se brizgnili z njim, tam je Lah bežal. Take smo zmagali leta 1866."

* * *

Ne zaupa!

Malo Tončka je z materjo pri sorodni-kih na kmetih. Prinesejo ji mleka. Tončka ga zavrne, rekoč: "Tega nočem, je od kra-ve." — Mati: "V mestu ga pa vendarje pišeš." — Tončka: "Tistega že, tisto mle-ko je pa od mlekarice."

* * *

V brivnici.

Brivec: "Kaj pa si tako pačite obraz, saj je vendar britev iz najboljšega anglo-skega jekla!" — Gospod: "O, sej to rad verjamem! Saj se mi kar iskre delajo pred očmi pod tem vašim jeklom!"

Želimo vsem našim klijentom in vlagateljem

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1930!

The First National Bank of Ely

ELY, MINNESOTA

BANKA POSTREŽBE IN VARNOSTI!

Hennrig Olson
BRIVNICA.

se priporočam v naklonjenost in
želimo vsem vesle praznike!

Anton Stefanich
Tower, Minnesota.

Louis Prijatel
SLOVENSKI BRIVEC,

Ely, Minnesota.

Zeli vsem vesle praznike in
srečno Novo leto.

VESEL BOŽIČ VSEM!

A. J. Fenske

Fogrebnik in trgovec z že-
lezino, karvami in varniši.

Ely, Minn.

Vsem vesle praznike!

Ely Finish Stock
Company

GENERAL MERCHANDISE

Ely, Tel. 20 Minn.

Cyko Art Studio

5 E. Chapman Street

Ely, Minn.

Občinstvu naznjam, da
sem sedaj na novem prostoru.
Vesel Božič vsem!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želi vam

First State Bank of Ely

ELY, MINNESOTA

Poslužite se domačega podjetja v novem letu, kadar imate razna bančna opravila
in zavarovalnino.

Vsem naročnikom "Amer. Slo-vence" želimo vesele in zado-voljne božične praznike in srečno Novo leto ter najlepše zahvaljuje-mo vse oglaševalce na Eve-lethu, ki so naročili oglase od nas.

JOHANA KASTELIC,
ANTONIJA NEMGA
in
FRANCES NEMGAR,
Zastopnice
"AMER. SLOVENCA"
za Eveleth in okolico.

Vsem oglaševalcem na
Ely in Gilbertu, ki so na-ročili oglase od mene naj-prisrčne zahvaljujem
ter jim želim vesle praz-nike in srečno Novo leto!

Frank Ulchar
GILBERT, MINN.

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
želi vsem

A. I. LOPP COMPANY
Mesnica in grocerija

Gilbert, Minnesota

Telephone 78.

DAN BOHINC
SLOVENSKA BRIVNICA
Ely, Minn.

VICTOR AHO
Popravljalnica čevljev
želi vsem vesle praznike.
Gilbert, Minn.

Zelimo vsem vesle božične
praznike in srečno Novo
leto!

ELCOR MERCANTILE
Trgovina z mešanim blagom.
Elcor, Minnesota

GILBERT HARDWARE
& FURNITURE CO.
LEO KUKAR, lastnik
Gilbert, Minn.

Vesel Božič vsem!

M. KOHLER
TRGOVEC S PREMOGOM
Gilbert, Minn.

Vesel Božič in srečno No-
vo leto vsem!
DR. S. M. STEIN
— DENTIST —
Gilbert, Minn.

Vesle božične praznike
in srečno Novo leto želimo
vsem

R. SUSTERICH & STERK
Gilbert, Minn.

— The —
GOLDEN RULE STORE
J. DANIEL, lastnik
Gilbert, Minn.

Zeli vsem prav vesle
praznike!

Pozdravljam rojake odjemalcem in jim želim vesle božične praznike
in srečno novo leto 1930!

John Zupancich
Trgovina z oblačilnim blagom, obuvali in grocerija

Ely, Tel. 259 Minnesota.

Vesle božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem našim odjemalcem!

Peoples Department Store

Ely, Phone 338-M Minnesota.

Našim cenjenim odjemalcem želimo vesle praznike
in srečno Novo leto 1930.

KAPSCH BROS.
Mesnica in grocerija, sadje in zelenjava.

Ely, Phone 54, Minnesota.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE VSEM!

PETE'S GARAGE
Dodge automobile in Dodge truke, Grebe Radios,
Premog in oglje.

Ely, Phone 53, Minnesota.

Vsem čitaljem tega lista najlepša hvala za naklo-njenost. Želimo vsem vesel Božič in
srečno Novo leto!

Ely Co-operative Ass'n
1 East Chapman Street, Tel. 378 Ely, Minn.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
vam želimo ter se vam najlepše zahvaljujemo za
vašo naklonjenost!

**ELY HARDWARE &
FURNITURE CO.**

Tel. 46

Ely, Minnesota.

PARKS LIKE NU SHOPPE

želi vsem prav vesele božične praznike in srečno, uspešno Novo leto 1930!

Snaži čevlje Modelira klobuke
Čisti obleke Popravlja čevlje

306 Grant Ave. Telefon: 616 Eveleth, Minn.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO ZDRAVO NOVO LETO

— želi vsem —

PEOPLES STATE BANK
EVELETH, MINNESOTA.

Vesele praznike in srečno Novo leto želi vsem na
Eveletu in okolici

E. RESMAN

Trgovina s čevljimi.

420 Pierce Ave. Tel.: 699 Eveleth, Minn.

Prodajna

znamenitih MAYTAG pralnih strojev in HOOVER vacuum čistilcev. Cene zmerne, pridite in prepričajte se!

LESTER SAGEN

205 Grant Ave. Tel.: 75-W Eveleth, Minn.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem

JAKE AMBROZICH

418 Pierce Street, Tel.: 110 Eveleth, Minn.

Vesele praznike in srečno Novo leto vsem!

Obenem se zahvaljujem za naklonjenost v preteklosti.

LEROY RODDA

703 Hayes Street, Eveleth, Minnesota

Vesele praznike in srečno Novo leto!

Vesel Božič in srečno Novo leto!

LONEY'S BEAUTY SHOP

Hilda Bremer

215 Grant Ave., Tel. 50
EVELETH, MINN.

EVELETH FLORAL CO.

Dom lepih cvetlic

F. A. JANISCH, lastnik

Tel. 711-W Eveleth, Minn.

VESELE PRAZNIKE VSEM!

Rajanan Motor

Company

J. E. RAJANEN, lastnik
118 Grant Ave., Eveleth, Ph. 676
109 Chestnut St., Virginia
Phone 957

Božična voščila

Dr. Edw. Se

BRATULICH'S BLDG.

Eveleth, Minn.

Vesele praznike vsem!

Vesel Božič in srečno Novo leto!

J. C. McGilvery

želi vsem vesele praznike in srečno Novo leto!

MINER'S NAT. BLDG.

EVELETH, MINN.

Dr. F. F. Farley

Vesele praznike vsem!

Vesel Božič in srečno Novo leto!

CITY HARDWARE & FURNITURE CO.

Miner's Nat. Building,

EVELETH, MINN.

Jarvey's

114 Grant Avenue,

Phone 80 Eveleth, Minn.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem

HELPS HARDWARE CO.

Eveleth, Minnesota.

Božična in novoletna voščila evelethskega trgovca in obrtnikov.

PRVI AVTOMOBIL NA GORJANCIH

—n.

Kedaj natančno se je dogodilo, kar bom tu le povedal, sam ne vem. To je, dneva in letnica ne morem navesti. Zgodilo se je pa baje resnično in sicer tako-le:

Bilo je kmalu po mlativi, ko so dolenski kmetje pospravili žito v svoje kaše. Šmihelski kaplan in Mežnarjev oče sta pobrali biro po vseh šmihelske župnije. — Mežnarja Krasjela, po so ljudje poznavali že nevej dalj, ker se je glas šmihelskega oča. Tega danega je srečal, ga je dostojno pozut, t s te spodobi. Rešek je užival v vsega tega se je Mežnarjev oče tudi dobro zavedal.

Ob nedeljah, prvič, kakor tudi ob člavninkin, je bil ob skalo središče, kjer so prihajali iz daljnih vasi k temelj, zvedeli najnovejše vesti. S tezino, Mežnarjev oče vedno dobro založeval Udetovo lipo, ali pa pred časih na "britofu" okrog cerkve, s krovom v krog možaki in so modroveni, delu in drugem. Pa je prijatelj, ki ima vse, s kako prijavil. Potem pa je povedal, da nane, novomeške, ljubljanske in celo graške in dunajske vesti. Tako so še njegove novice vse križen fare, to pa ga je naravno delalo zelo popularnega med farani. To so mu kmetje potem vračali z dobro mero pri biri. Dajali so mu dobro mero, ker so ga radi imeli.

Ravno so se vračali nekoga dneva z biro po cesti iz Stranske vasi, ki vodi med Gorjanci in Težko vodo do glavne deželne ceste. Ko so privozili s te stranske ceste na glavno deželno cesto, pridržali voz brez vsakih konj, na stribri kolesih, v smeri od Novega mesta po deželni cesti proti Gorjancem. Slišalo se je le nekako zamoklo bobnenje v vozu, ki je vozil z veliko naglimo in za seboj dvigal cel oblak prahu. Ko se prah razkadi, je iz jarka stopila na cesto postarana ženica kmetica, ki je šla s cekarjem v roki proti domu iz mesta v Podgorje, kjer se je mudila.

"Gospod Knafele," nagovori Mežnarjev oče, "kaj pa je to za ena strafenga, ki se je peljala tod-le? Noben konj ni več, pa tako neznanško drvi?"

"To je 'vražja šajtrga', s katero gre vrag po kolekturu (po-biro) v Gorjance." "Jej, pa menda ne?"

"Ja, ja," ponovi oče, "drugače to bit ne more, pa se vi vsedite doma v vašo šajtrgo, če bo tako vozila..."

Oče se je držal modro, ko je to pravil in razkladal kmetic iz Podgorja. Fantje pa, ki so šli za vozom in pomagali biro pobirati, so šli za vozom in pomagali biro pobirati.

rat, so se pa muzali in šli naprej.

V jamošnji okolici se je pa kmalu raznesla novica o "vozu", ki vozi brez vsakih konj in sploh brez vsega, kar bi ga vleklo naprej, a vozi z bliskovito naglico in da ti stoji voz "kocira" človek z velikimi, črnimi očmi, ki ima povrh se velike "špegle". To, da ni bil nihče drugi, kakor vrag sam, kar je namreč omenjeni kmetec v šali povdal in natvezil šaljivi Mežnarjev oče.

Končni kredit za to naglo razširjajočo se je kajpada dobil oni, ki ga je zaslужil, namesto Mežnarjev oče. Kmetica, ki je to vest pridno razširjala, ni pozabila nikomur omeniti, da je to povedal in ji zaupal sam šmihelski mežnar, ki zna še kaj več kot hruške peč. Tako je ta vest doseglila tudi take, ki so Mežnarjevega očeta dobro pozvali, da nekaj mora biti le res, drugače bi ta novica ne prišla v svet.

Med vojno je avtomobilski promet tudi po Dolenski postal bolj živahen. Po omenjeni cesti preko Gorjancev so avtomobili vozili pogosteje. V Podgorcu so se premnogi spominjali one novice o "vražji šajtergi", s katero je baje šel sam vrag po kolekturo v Gorjance in so zato ob neki prilikli vprašali Mežnarjevega očeta, kako je to, da je čedalje več teh "vražijih šajtergov" na svetu. Mežnarjev oče pa pri tem vprašanju ni prisel čisto nič v zadrgo. Odprl je svojo "tobakero", malo pošnofal in odgovor je imel na dlan: "Tista prva 'šajterga' se je ugnedila nekje v Gorjancih in ima zdaj vsako leto mlade, zato je zdaj na svetu teh 'šajtergov' vedno več in jih bo vsako leto več."

Evo, pa recite, da naša domovina nima več ugodnosti, kakor celo Amerika sama. Doljarjev res nima toliko, to pustimo Ameriki, ampak da bi avtomobili mlade imeli, kakor v Gorjancih, kaj takega pa bogata Amerika ne zmore. V Ameriki mora Ford in razni drugi avtomobilski magnatje avtomobile izdelavati. Pri nas na Dolenski cesti ni potreba, le v Gorjance je treba, pa se mladega vjame. Kredit za to seveda gre Mežnarjevemu očetu ...

Dokler je človek v nadlogah bo znal vedno ceniti naklonjenost njegovih prijateljev, kakor hitro ga pa nadlage zapuste — ga zapusti hvaležnost do njegovih prijateljev.

Vred z Vašimi prijatelji želimo Vam

Vesele praznike in srečno Novo leto!

Nadejamo se in želimo, da bi bilo prihodnje leto za Vas polno veselja in zlasti pa da bi se Vam izpolnilo vse, kar si sami želite!

FIRST NATIONAL BANK

Eveleth, Minnesota.

JOHN FUGINA
PHOTO STUDIO
SLOVENE FOTOGRAF

Srečno Novo leto in vesele praznike vsem želi
Otto R. Nelson

COAL, SAND and GRAVEL

Phone: 160

404 Grant Ave. Phone 398

Eveleth, Minn.

CHERNE & ANDERSON
— PLUMBARJI —

Zelita vsem vesele praznike in srečno Novo leto!

Phone: 65

Eveleth, Minn.

Naša banka vedno skuša dajati svojim klijentom in vlagateljem tako postrežbo, da ostanejo njeni trajni prijatelji!

Dovolite, da smo za naprej tudi vam na razpolago!

MINERS NATIONAL BANK

Eveleth, Minnesota.

VARNOST JE PRVA — POTEM PA POSTREŽBA!

Božič bo kmalu tukaj!

Mi smo pripravljeni s vsemi zalogami za Božič in naši predmeti bodo vas sigurno zadovoljili. Nasre velike izberi bodo vas razvesile in mi vas zagotavljamo, da naše cene bodo vse ujale, takor tudi soglašale z vašo denarnico. — Vi lahko pri nas vedno kupite za manj denarja. Poskusite in ne boste občivali.

THE FAIR STORE

105-109 Grant Ave. Tel.: 105 Eveleth, Minn.

WM. E. NANCARROW

SLAŠČIČARNA, DROBNARIJE, CIGARE IN RAZNE MAGAZINE.

Vsem vesele praznike!

Eveleth, Minnesota

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

želi vsem

City Meat & Grocery Co.

117 Grant Ave., Tel.: 90 Eveleth, Minnesota

VESELE PRAZNIKE VSEM!

Range Hardware & Furniture Co.

THE WINCHESTER STORE

319 Grant Ave. Phone: 10 Eveleth, Minn.

BOŽIČNA VOŠČILA VSEM!

Kupujte pri

BALDIJU

vaše mese in grocerijo.

D. N. BALDI, lastnik.

Phone 147

Eveleth, Minnesota

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO želi

"THE NEW BAKERY"

AUGUST H. BRATULICH

Eveleth, Minnesota

VESELE PRAZNIKE VSEM!

"HOME BREAD"

Hendrickson's Bakery

Phone: 112

Eveleth, Minnesota

Dr. Bert Tippet

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želi vsem

FRANK OPEKA

**TRGOVINA Z OBLEKAMI, MEŠANIM
BLAGOM IN OBUVALI**

502 — 10th St., Waukegan, Ill.

Bogata zaloga

Vsakvrstne moške obleke, površnjih sukenj, itd. — V zalogi imamo bogato izbiro sraje, ovratnikov, ovratnic in vse vrste spoduje obleke.

Čevlje

za nedeljo in za delo vse vrste. Cene zmerne, postrežba prvovrstna in točna.

Za božična darila

za vaše sorodnike in prijatelje dobite raznovrstne predmete v naši trgovini. — Pridite in izberite si jih!

Obenem se zahvaljujem vsem mojim odjemalcem za naklonjenost v preteklem letu in se za isto že v naprej prioprocjam.

Vesel Božič!

Srečno Novo leto!

Najboljša božična darila

So električni predmeti kot:

Električni "Vacum Cleaner"

Električni Likalnik za gospodinje

Električna pečica za opečence (Toasts)

Električni kravžulj za lase

in drugi električni predmeti, katerih je vsakdo prisrčno vesel, če jih dobi za božično darilo od sorodnikov ali prijateljev. V naši trgovini boste dobili vse to za božične praznike po najzmernejših cenah. Pridite in oglejte si naše zaloge.

RADIO VSE VRSTE — — !

Popolno opremljene Radio aparate kot znamenite "PHELCO" in "CROSLEY" aparate, ki so priznani, kot najboljši izdelki. Da bodo vaši božični prazniki popolni, si preskrbite Radio aparat za vaš dom. Pridite in si oglejte iste v naši trgovini in prepičajte se tudi o naših cenah.

OTROKE RAZVESELITE ZA PRAZNIKE

če jih kupite primerna božična darila za Miklavža. Pri nas dobite električno železico "American Flyer" za otroke, ki je za vaše otroke najbolj razveseljiva igrača, ki jo morete dobiti. Vse je zgrajeno lepo in trpežno. Prodajamo jih od \$6.00 naprej. Večjega veselja za otroke ni kot je to.

ELEKT. LUČKE, ZA BOŽIČNO DREVESECE IN ŠTALICE

vseh vrst in velikosti dobite pri nas. Pridite in izberite si iste. V zalogi imamo tudi vse druge električne predmete, ki jih rabite za Vaš dom. Imamo tudi izborne ure na električni pogon.

Fidelity Electric Company

Fr. Schonta, lastnik.

2049 WEST 22nd STREET

TEL. CANAL 5190

CHICAGO, ILLINOIS

Merry Christmas

Vesel in zadovoljen Božič

in srečno zdravo Novo leto

želi vsem svojim odjemalcem prijateljem in znancem in vsem naročnikom tega lista

JOSEPH DRASLER

Slovenska grocerija in mesnica

66 - 10th St.,

PHONE: NO. CHICAGO 613

No. Chicago, Ill.

Gospodinjam v vednost!

Božični prazniki se bližajo. Vsaka gospodinja želi za praznike postaviti na mizo najboljše stvari, ki jih zmore in si jih mora omisliti. Vsem tem sporočam, da bomo pri nas za praznike založeni z najboljšim svežim mesom vseh vrst. Sveže meso, perutnino vsake vrste, najboljše prekajeno suho meso in vse kar je v tem oziru hčemo za praznike vsem odjemalcem kar najbolje posfreči.

Pecivo, sadje, sveža jajca, orehe in jedrca

vas to boste našli za božične praznike pri nas po zmernih nizkih cenah. Preskrbili smo z vsem in vam ni treba drugega, kakor priti v našo trgovino, da se o vsem prepričate in vidite, da vse to lahko dobite pri nas.

Obenem naznanjam vsem naročnikom "Amer. Slovenca" da sem te dni dobil krasne stenske koledarje od lista "Amer. Slovenec" za vse naročnike naše naselbine. Prosim pridite po njem! V zalogi imam tudi vse knjige iz knjigarnice "Amerikanski Slovenec".

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
— želi vsem —

JOHN L. MIHELICH CO.
6419 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
V SLOV. NARODNEM DOMU.

Se priporoča

ONIM, ki namjeravajo potovati v stari kraj.
ONIM, ki želijo dobiti kako osebo iz starega kraja.
ONIM, ki pošiljajo denar v staro domovino, in
ONIM, ki rabijo pooblastila, polnomoči, izjave ali
druge notarske listine za tukajšno in starokrajsko uporabo.

Vsa pojasnila brezplačno — postrežba točna in
uljudna — prepričajte se!

LOUIS GERCHAR
Mesnica

1307 Addison Road, Cleveland, Ohio.
Vesele božične praznike in srečno Novo leto želim
Slovencem v Ameriki in v starem kraju!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE NAŠIM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

VAŽNO NAZNANILO:

Naša telefon številka je sedaj nova!
Glas: se: ENDERSON 2088 in 3460.

Za darila imamo lepe koledarje!

A. Grdina in Sinovi

CLEVELAND, OHIO.

Slapnik Bros.

SLOVENSKA CVETLIČARNA

Želi vsem odjemalcem vesele božične
praznike!

6113 St. Clair Ave., Cleveland, O.

MARTIN ŽUGEL

1115 Norwood Road, Cleveland, Ohio.
Želim vsem svojim stari in novim odjemalcem
in prijateljem vesele božične praznike in srečno No-
vo leto.

Pri nas so cene nižje kot drugod. Se priporočam!

JOHN LAWRICH

Slaščičarna in mehke pijače
15601 Holmes Avenue, Cleveland, Ohio.
VESELE PRAZNIKE VSEM!

JOHN ASSEG

15638 Holmes Avenue, Cleveland, Ohio.
Vsem odjemalcem želim vesele božične praznike!
Tel. Eddy 8139

JOHN GORNICK

Trgovina moške in deške oprave.
6217 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
Vsem odjemalcem prav prirščno voščim vesele bo-
žične praznike in srečno Novo leto 1930.

FRANK MARZLIKAR

16209 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
Cenjenim rojakom se priporočam. Popravljam
čevlje, delo točno in trpežno. Prodajam tudi nove
čevlje po zmerni ceni.

VESELE PRAZNIKE VSEM ODJEMALCEM!

PASTEURIZED STANDARDIZED MILK MONDAY

East 158th St. Dairy

Pokličite: Kenmore 1272-R.
448 East 158th Street, Cleveland, Ohio.

Poklon in božični pozdrav vsem prijateljem
širom Amerike od

FRANK MATOH

Trgovina z raznovrstnim blagom
756 East 152nd Street, Cleveland, Ohio.

ANTON ANŽLOVAR

Moderno opremljena trgovina z ženskimi oblekami
in velika izbira modernih oblek.

Vsem odjemalcem želim vesele božične praznike
in srečno Novo leto 1930.

6202 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Božična in novoletna voščila clevelandskih trgovcev in obrtnikov

VESELE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
želi vsem

BUKOVNIK STUDIO
6405 St. Clair Avenue
V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
Cleveland, Ohio.

Naš telefon:
Henderson 5013

JOSEPH PERPAR

Paper hanging and painting
5805 Prosser Avenue, Cleveland, Ohio.

Tel. Florida 6997-W.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim
rojakom širom Amerike in v Jugoslaviji!

FRANK OBERSTAR

Grocerija in mesnica
14401 Thames Avenue, Cleveland, Ohio.

Okusno sveže in prekajeno meso.
Tel. Glenville 2726.

JOSEPH LIKAR

Edini slovenski cerkveni slikar v Ameriki
6718 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

ŽELI VSEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE!

JOSEPH FERLIN
Grocerija in mesnica

15416 Saranac Road, Cleveland, Ohio.
Vsem odjemalcem želim vesele praznike!

FRANK ŠIRCA

495 East 152nd Street, Cleveland, Ohio.
Vsem Slovencem in Hrvatom se uljudno priporočam,
kadar se vam čevlji razbijajo. K meni jih pri-
nesite, jaz vam delo jamčim.

PRIDITE IN PREPRIČALI SE BOTE!

DRAGAS DRY CLEANING

GLADIMO — ČISTIMO IN PREDRUGAČUJEMO
OBLEKE.

689 East 152nd Street, Cleveland, Ohio.

Slovencem in bratom Hrvatom se priporočam! —
Želim vsem vesele praznike in srečno Novo leto!

JOHN TERČEK

Slovenska slaščičarna
Tajnik društva "KRAS" S. D. Z.
Voščim vsem vesele praznike in srečno Novo leto!

15508 Holmes Avenue, Cleveland, Ohio.

F. SUHADOLNIK & SON
Prodajalna vseh vrst čevljev

6107 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Vsem odjemalcem želim zdrave in zadovoljne
božične praznike kot tudi srečno Novo leto! Se pri-
poročam še v bodoče.

Tel. Randolph 5533

MARY KUSHLAN

Slaščičarna v Slov. Nar. Domu
6415 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike prav vsem Jugoslovanom!

Golob's Restaurant

6314 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Kdor pride na kosilo k nam, ta ve,
da je pri nas hrana okusna in snažno
pripravljena.

VSEM VESELE PRAZNIKE!

Tel. Kenmore 1130-W.

John J. Gabrenja

Električna popravljalnica čevljev
Delo jamčeno, dobro blago, postrež-
ba točna in uljudna.

Delavnica na: 1026 East 63rd Street

Doma naslov: 22610 Ivan ave., Cleveland, Ohio

VSEM VESELE PRAZNIKE!

ZAPOMNITE SI!

Louis J. Prince

ima moderno snažno trgovino jestvin in gro-
ciri. — Vsem odjemalcem in vsem rojakom želi
iskreno vesele božične praznike in srečno Novo
leto.

1209 Norwood Rd., Cleveland, Ohio

Tel. Endicott 1315

MLEKARNA

J. F. LINERT

Pasteurized Whole Milk 3.5% B. F.

Postrežba točna. — Pokličite Kenmore 0222.

Naslov: 331 E. 185th Street.

LJUBLJANA CLEVELAND, OHIO

Vesele božične praznike in srečno
zdravo Novo leto želi vsem

ANTON PRIMC

— GROCERIJA IN MESNICA —

19302 Chickasone ave., Cleveland, O.

Se priporoča slov. gospodinjam v
naklonjenost.

JUGOSLOVANI V JUŽNI AMERIKI

Jugoslovanski poslanik v Julijskem Benečiji. Po veri in Argentini dr. Milorad Stražnický je pred kratkim obiskal Jugoslov, izseljence v Rosario. To je bil zanje pravi praznik, kar je pričal nad vse prisrčen sprejem. Kolonija je med drugim izdala poslaniku na čast poseben album — Spomenar, ki priča najlepše in najvažnejše kraje domovine, med drugim naš Bled in Rogaska Slatina. Med kratkimi sestavki je za nas posebno zanimiva najnovejša statistika o jugoslovenskih izseljencih v Argentini, ki jo priča samo zato v celoti.

Danes je v Argentini 90 do 95 tisoč Jugoslovanov. Od tega jih je približno 15,000 iz Ljubljanskega okrožja, dober del pa iz Prekmurja.

Srbci so večinoma iz Boke Kotorske, Črne gore in Hercegovine. Družin je 13,000 s približno 50,000 otroci. Na splošno ima-

jo po jugoslovenskih družinah mnogo otrok, poprečno po 3 do 4; družine, ki se drže načela "samo enega otroka", niso jugoslovanske. Večina Jugoslovanov se drži jezika in običajev svojih dedov.

Po starosti se dele jugoslovenski kolonisti naslednje: Do 18 let starih je 24,000; nad 18 let starih 30,000, ki so samskega stanu ali pa imajo družine v Jugoslaviji.

Po poklicu je 55,000 Jugoslovanov delavnega stanu (med temi 25,000 mladoletnih). Od tega je 4000 zemljiških posestnikov, 6500 kolonov (najemnikov), 11,000 poljedelskih delavcev, 500 trgovcev, 2000 obrtnikov, 1000 uslužbenec, 12,500 gospodinjskih poslov, 17,500 jih pripada drugim poklicem odnosno so dñinarji brez profesije.

Jugoslovanski priseljenici so za asimilacijo zelo sposobni, posebno tisti, ki se poroče z Argentinkami in teh je znatno število.

Prvi Jugoslovani so se priseliли v Argentino l. 1858; l. 1865 je bilo v Argentini približno tisoč Dalmatincev, ki so bili povčeni pomorsčaki.

V "Am. Slovencu" izhajajo najzanimivejše povesti, ali jih čitate?

Smola. — "Ali že veš, da je umrl Čelešnik?"

"Kaj ne poveš! To mi je res žal. Pomisli, še prejšnji teden sem mu vrnil 500 dolarjev, ki mi jih je bil pred tremi leti posodil."

V jahalnici. — Poglejte, kako izborno zna moj mož jahati. Zdi se, da je kakor zraščen s konjem.

— Saj, res, skoro bi ne razločil, kje se začenja konj in konča vaš mož.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

vsem odjemalcem, prijateljem in znancem!

Stefan Gyura

Slovenska mesnica in grocerija

Naša posebnost so doma delane klobase. — Občinstvu se priporočam v naklonjenost!

1657 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

Phone Roosevelt 8718

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Andrew Glavach

2210 SO. DAMEN AVE. CHICAGO, ILL.

Tel.: Canal 5889

Zeli vsemu slovenskemu občinstvu veselle božične praznike in srečno uspeha polno Novo leto!

Obenem se občinstvu najiskrene zahvaljujem za izkazane mi naklonjenosti bodisi v tem ali onem v preteklosti. Iskreno se priporočam slovenskemu narodu v Chicagi in okolici se za naprej. Slovensko ljudstvo se je še vedno držalo gesla "Svoji k svojim", tako upam, da se bomo tega gesla vsi držali tudi za naprej.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

VELETROGOVINA

QUALITY FURNITURE
J.H. Elser
LOWEST PRICES

2105-11 West 22nd Street
Chicago, Illinois

Ali ste si že ogledali našo povečano trgovino?

Pridite, ko se mudite v tej okolici in si oglejte naše nove povečane prostore ter naše zaloge pohištva in drugega blaga.

Vesel Božič in srečno zdravo Novo leto
želi vsem

ALOIS W. LUBIĆ

Slov. slikarski umetnik.

Prevzema slikanje in dekoriranje cerkev, raznih dvoran in teatrov.

DELO JAMČENO.

1835 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.

Phone Roosevelt 3249

Matija Arbanas
Slovenski fotograf.

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1930

želim vsem

1149 WEST 18th STREET, CHICAGO, ILL.

Tel. Roosevelt 2586

Rojakom Slovencem se priporočam v naklonjenost. Naša špecialiteta je zlasti izdelovanje poročnih in družinskih slik.

Joe Kukman

1837 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Phone Canal 5634

Priporoča se rojakom za nakup grocerije in vedno svežega mesa, vsakovrstne moke, prave krajnske klobase, zelenjave in sadje.

Zeli vsem odjemalcem veselle božične praznike in srečno Novo leto!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO ZADOVOLJNO NOVO LETO

želi slovenskemu občinstvu

Joseph E. Ursich, M. D.

Slovenski kirurg in zdravnik

URADUJE:

Od 1 do 3 ure popoldne in od 7 do 8 ure zvečer.

2000 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: Canal 4918

86. nova serija delnic

bo izdana

7. JANUARJA 1930

Delnice za katere se plačuje 12½ centov iztečejo približno v 11 letih in 3 mesecih. Delnice po 25 centov iztečejo v 6 letih in 3 mesecih. Delnice po 50 centov iztečejo v 3 letih in šestih mesecih. Delnice za katere se plača \$75.00 na enkrat iztečejo približno v 5 letih. Na plačane delnice po \$1.00 se plača 5% obresti.

Otroški oddelek

Delnice po 12½ centov se izplačajo pred letom dni. Stariši vpišite vaše otroke, kateri si lahko priznajo v tem času, da si potem kupijo zimsko obleko in božična darila.

DRUŠTVO POSOJUJE DENAR PO 6% OBRESTI.

MARTIN KREMESEC, predsednik

FRANK GRILLE, podpredsednik

JOS. ZUPANČIČ, tajnik

JOHN TERSELJČ, blagajnik

Dr. "Slovenski Dom", želi vsem delničarjem in vlagateljem veselle praznike in srečno Novo leto!

ZA ZABAVO

Prijazni nasvet. — Dobernik je prišel v mesto ter stopil k briveu, da ga obrije in ostrizje. Ko sta bila gotova, mu je brivec računal celih 20 dinarjev, kar je bila za Dobernika velika vsota. Ko je odhajal, je mimogrede pripomnil, kako to, da ima v brivnici toliko muh. "Vsa mogoča sredstva sem že uporabil, pa vse zmanj," je dejal brivec.

"Ako mi plačate dva kovača, vam pa povem, kako se jih iznebiti," je povedal Dobernik strmečemu brivcu. Ko sta udarila v roko, je Dobernik nadalej dal: "Vjemite vsako posamezno muho, ostrizje in obrijejo ter ji računajte po dvajset dinarju. Stavim glavo, da ne bo nikdar več nobene bližu."

* * *

Ce je človek v zadregi. — Balant je za svojega 14-letnega sina kupil le polovično kartto, češ če bo šlo, bo, če ne, bo pa že kako. Kmalu pa opazi, da se mu bliža revizor in vedel je, da sedaj ne bo nobenega izhoda. Izvlekel je uro ter napeto zrl nanjo. Ko je revizor zahteval listke, je Balant dejal: "Doplacham še drugo polovico karte, ker je moj sin baš sedajše dopolnil deseto leto."

* * *

Izkusnja. — Delavci so se v opoldanskem odmoru menili o postanku človeka. Vsak je povedal svoje mnenje, le Martin je molčal. "Še ti povej, kaj misliš," so sili drugi vanj. "Raje ne govorim, če se spomnim, da sva z Gašperjem pred več leti to vprašanje obdelovala." — "Do kakšnega zaključka pa sta prišla?" so sprasovali radovedni tovariši. — "Sploh do nobenega," je pojasnil Martin, "kajti Gašperja so odpeljali v bolničo, mene pa na policijo."

* * *

Med tovariši. — Nek znan zdravnik je bil pozvan na sodišče kot prica. Državni pravduški si ga je hotel nekoliko privoščiti ter mu je dejal: "Zdravniki se dostikrat motite." "Tudi sodniki se," je odvrnil zdravnik. Sodni dvor je postal pozoren ter radoveden kako se bo to nadaljevalo.

"A zdravnikove napake se večkrat zagrebejo šest čevljev pod zemljo", je nadaljeval juřist.

"Prav imate. Sodnikove pa marsikaterikrat vise v zraku," se je odrezal zdravnik.

* * *

Prav takšen bedak. — "Glej Pavel," reče žena, "na onem oglu si me vedno čakal, ko sva bila še zaročenca!"

"Saj res," odvrne mož, "glej že zopet stoji tam neki takšen bedak . . ."

Vsem cenjenim odjemalcem

voščim vesele zadovoljne božične praznike in veselo Novo leto ter se vsem lepo zahvaljujem za Vašo naklonjenost v preteklem letu in se Vam za isto priporočam še v prihodnje.

JOHN KORENCHAN

Slovenska grocerija

2313 SO. LINCOLN STREET, CHICAGO, ILL.

Tel.: Canal 6304

Vesel Božič in srečno Novo
leto 1930

želi vsemu slovenskemu
občinstvu

Hlavatyeva Lekarna

Jos. Hlavaty, lastnik

1858 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Tel. Canal 0151—0164

V naši lekarni dobite zdravila narejena natančno po zdravniških predpisih. Prodajamo tudi vsa druga razna zdravila, ki jih je mogoče dobiti v katerikoli lekarni.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO VSEM SLOVENCIM IN BRATOM
HRVATOM ISKRENO ŽELI

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY COMPANY

Frank Grill, lastnik

1727-31 W. 21st STREET, CHICAGO, ILL.

PHONE CANAL 7172 in 7173

Naša slovenska pralnica izvršuje pranje točno in po zmernih cenah. Mi pride mo na Vaš dom po perilo in Vam istega opranega pripeljemo nazaj na Vaš dom. Vse kar rabite je, da nas pokličite na telefon.

ANTON KEGL

Letovišče za razne izlete društev in posameznikov. — Vsakovrstna okrepila vedno na razpolago. — Vsemu slovenskemu občinstvu voščim vesel Božič in srečno Novo leto!

Archer Avenue, at Willow Springs, Illinois.

Tel. Willow Springs 99.

Vesel Božič in srečno novo leto vsem Slovencem v naselbini in po Ameriki želi

LEO MLADICH

ICE CREAM PARLOR

1941 W. 22nd St., Tel. Canal 4446 Chicago, Ill.

Rojakom se priporoča za poset.

ŠTAJERK & PIČMAN

Slovenska grocerija

1823 W. 22nd St., Tel. Roosevelt 2316, Chicago

Rojakom Slovencem priporoča svojo trgovino in obenem želi vsem svojim odjemalcem vesel Božič in srečno Novo leto!

JOHN FABIAN

1932 West 22nd Street Chicago, Illinois.

— OBLEKE SUKNJE IZDELUJEM PO MERI —

Čistim, likam in popravljam — cene zmerne. — Želim vsem veselle praznike in srečno Novo leto!

ANTON J. DULLER

PRODAJALEC ZEMLJIŠČ IN HIŠ, ZAVAROVALNINA VSH VRST IN JAVNI NOTAR

1856 West 23rd St., Tel. Roosevelt 1633, Chicago

Vsem vesel Božič in srečno zdravo Novo leto!

Veselle božične praznike in srečno Novo leto vsem priateljem in mojim odjemalcem!

JOHN KOCHEVAR

PREVAŽALEC PREMOGA, DRV IN POHISTVA OB ČASU SELITEV.

2215 W. 23rd St., Tel. Roosevelt 2692, Chicago

Se priporoča v naklonjenost.

ANTON ZUPANČIČ

NAJBOLJŠA OBUVALA VSEH VRST ZA CELO DRUŽINO. — POPRAVLJAM ČEVLJE.

1843 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Obenem voščim vsem odjemalcem veselle božične praznike in zdravo srečno Novo leto!

JOHN PICHMAN

1810 W. 22nd Street, Chicago, Illinois.

Phone Roosevelt 2316

Obleke in suknje popravljam, čistim in likam ter izdelujem nove po meri. Pri meni dobite lepo obleko za \$23.50. — Želim vsem svojim odjemalcem prav veselle božične praznike in srečno NOVO LETO!

Veselle božične praznike in srečno Novo leto
želi slovenskemu občinstvu

WILLIAM B. LAURICH
SLOVENSKI ODVETNIK

1845 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 2271

JOHN P. PASDERTZ

Cigare, cigare in tobak. — Šolske potrebščine in druge razne stvari. — Posebno se priporočamo z raznimi igračami za otroke, katerih imamo veliko izberbo. — Pridite in ogledte si naše zaloge otroških igrač za Miklavža.

2051 W. 22nd St., Tel. Roosevelt 2262 Chicago

Vsem Slovencem želim veselle božične praznike in srečno Novo leto!

Vesel Božič in srečno novo leto želi vsem

FRANK JINDRICH

Florist

2143 W. 22nd St., Tel. Canal 1787, Chicago.

Se priporočam v naklonjenost!

D. D. SCHULTZ

TRGOVINA Z ŽELEZNINO, BARVAMI, STEKLOM IN VARNIŠTI.

2047 W. 22nd St., Tel. Canal 1037 Chicago

Vsem odjemalcem želim veselle praznike!

Vesel Božič in srečno Novo leto želi vsem

WM. ARBANAS

— CVETLIČARNA —

1320 W. 18th St., Tel. Canal 4340, Chicago

Izdela vence za spomin umrlim, za ženitovanja vse vrste pušelce in druge slučaje.

ALOJZIJA UMEK

2329 So. Robey Street, Chicago, Ill.

Phone Roosevelt 2241

Želi vsem svojim odjemalcem veselle božične praznike in srečno Novo leto. — Vsakovrstne slaslice, cigare in cigarete ter razne drobnarje po nizkih cenah.

JOSEPH BURGGRAF

Pekarija

1928 West 22nd Street Chicago, Illinois

Želi vsem svojim odjemalcem veselle božične praznike in srečno Novo leto!

JOHN KOSMACH

ŽELEZNINA, BARVE, VARNIŠTI IN STENSKI PAPIR.

1804 W. 22nd St., Tel. Canal 0490, Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam v naklonjenost ter obenem želim vsem rojakom veselle božične praznike in srečno Novo leto!

Vesel Božič in srečno Novo leto želim vsem odjemalcem in priateljem!

JOHN TERSELICH

SLADOLED, SLAŠČICE, CIGARE, CIGARETE IN ŠOLSKE POTREBŠČINE.

1847 W. 22nd St., Tel. Canal 2115, Chicago, Ill.

Rojakom se zahvaljuje za naklonjenost in se še nadalje priporoča. Vedno v zalogi vsakovrstno grocerijsko blago.

Veselle božične praznike in srečno Novo leto!

JOE KRAVCAR

PRVOVRSTNA POPRAVLJALNICA ČEVLJEV.

1852 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Zahvaljuje se za dosedjanje naklonjenost in se še nadalje priporoča ter želi vsem svojim odjemalcem veselle praznike.

KUPITE SEDAJ - PLAČAJTE DRUGO LETO!

Sedaj samo
\$90.00

KRASEN PRSTAN

je sestavljen iz jeklenega plavega belega 18-karatnega zlata.

ZNAMENITE ZAPESTNE URE

Ta ura z metalnim zapetjem je izredne vrednosti

\$9.75

Ta ura je na 15 kamnov in ima 2 demantna kamna. Cena

\$35.00

Ta ura je na 17 kamnov in ima 6 demantnih kamnov. Cena

\$60.00

DEMANTRNI PRSTAN

zlat z dvema demantoma na strani. — Sedaj samo

\$105.00

KRASNI PRSTAN

z dvema demantoma na strani. Garantirana vrednost \$175.00. Sedaj samo

\$140.00

TA LEPI PRSTAN

je sestavljen iz jeklenega plavega demanta. Prava vrednost \$325.00, sedaj

\$245.

KOSENKA URA
ki se navije za 8 dni. Razne kakovosti
od \$10. do \$32.50

Sedaj samo
\$175.00

KRASEN PRSTAN

s plavim demantom in ustavljen v platino. Navadna cena \$225.00. — Zdaj samo \$175.00.

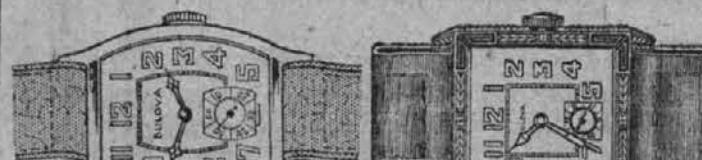

ZLATA URA

na 17 kamnov, zelo trpežna na zunaj in znotraj, stane sedaj samo:

\$35.00

Svetovno znane 'Bulova' ure imajo dobro ime po vsem svetu

Ta pripravna ura je na 15 kamnov. Stane

\$24.75

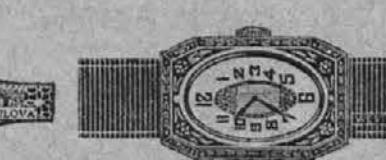
Ura posebne veljave iz 14-karat. zlata, 15 kamnov

\$37.50

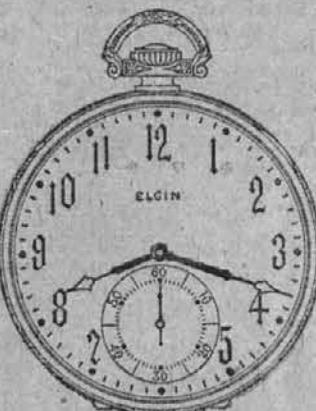
Ženska ura, 14 karatno zlata, 15 kamnov. Sedaj samo:

\$37.50

Ženska ura tudi 14 karatno zlata, 15 kamnov. Stane

\$24.75

LEPA ZLATA

"ELGIN" URA

na katero je vsak ponosen, ki jo ima. Zdaj posebna cena:

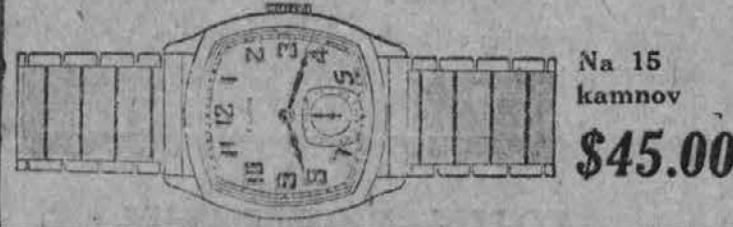
\$40.00

Nove zapestne "Elgin" ure.

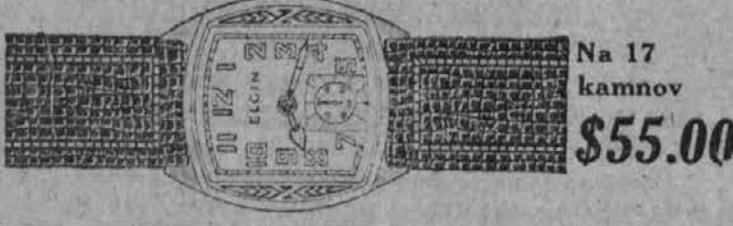
Slovite "Elgin" ure so najtrpežnejše, naše cene za te ure so:

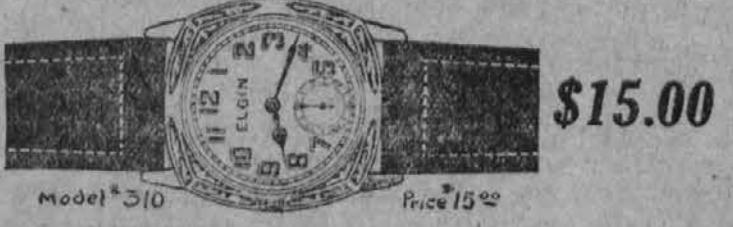
\$20.00

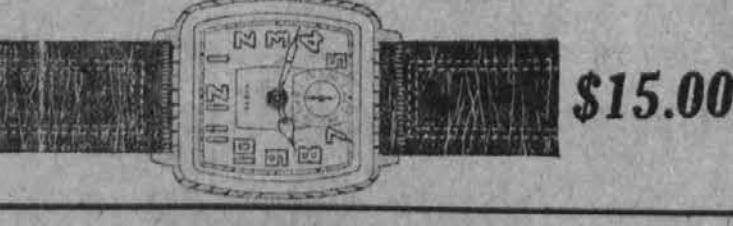
Na 15 kamnov
\$45.00

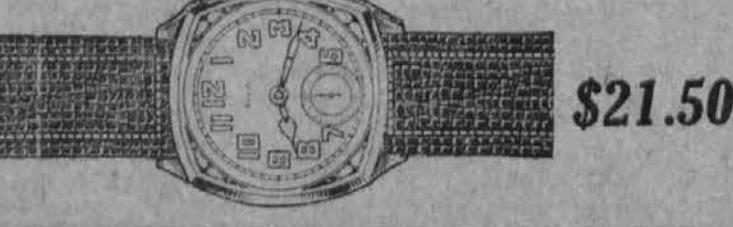
Na 17 kamnov
\$55.00

\$15.00

\$15.00

\$21.50

\$19.00

Krasni sestav

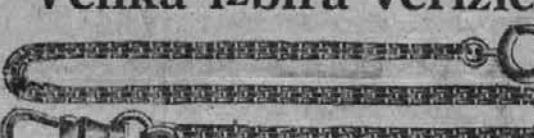
ZELO PRIPRAVEN ZA BOŽIČNO DARILO

Deset komadov

razne kakovosti in kvalitete, katere prodajamo po različnih cenah

OD \$15.00 DO \$47.50

Velika izbira verižic

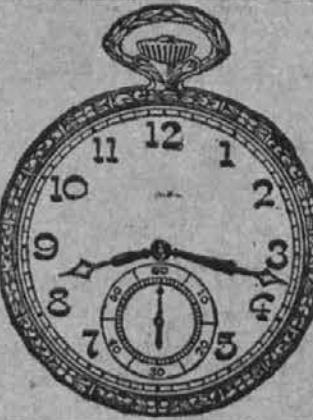

Različne vrste od \$1.00 naprej.

ZLATA URA

Garantirana na 17 kamnov. Zelo trpežna ogrodja

\$35.00

LEP PREDMET ZA BOŽIČNO DARILLO

26 komadov sestavi

\$7.95

Sloviti Rogers sestavi \$13.50 do \$26.25

Pri nas velja Vaš kredit

Mi Vam zaupamo, damo Vam blago, da ga plačate, kadar morete.

Mi Vam absolutno garantiramo vse, kar kupite pri nas, ali pa vrnemo denar.

Dokažem, da karkoli pri nas kupite, kupite za 25% ceneje kakor kjerkoli drugje v Chicagi.

Vam ni treba prinesati denarja seboj, ker Vaš kredit je dober pri nas!

Obenem želim vsem srečne praznike in srečno Novo leto!

S. D. TELSER

Trgovina s zlatnino, urami i.t.d.

2205 West 22nd Street

Chicago, Illinois

Damske zapestne "Elgin" ure

Vse te ure so najboljšega izdelka, ki ga slovita "Elgin" družba izdeluje. Vse ure garantirane. Prodajajo so po navedenih cenah cenah:

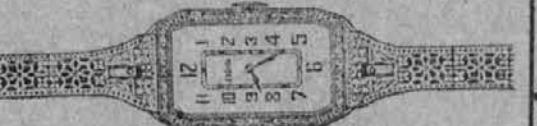
\$25.00

\$35.00

\$35.00

\$35.00

\$32.50

\$29.50

\$29.50

\$35.00

\$32.50

